

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 265. sz. 1943. november 23 kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Vitéz nemes kisbar- naki Farkas Ferenc altábornagy magas kitüntetése

A Kormányzó Úr Ófőmértésége 1943 október hó 28-án Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával vitéz nemes kisbarnaki Farkas Ferenc altábornagynak, a debreceni hadtest parancsnokának a m. kir. Ludovika Akadémia továbbfejlesztése és a tisztiszarjádék nevelése és kiképzése terén kifejtett különösen eredményes és rendkívül értékes teljesítményéért a Magyar Érdemrend Középkeresztjéhez a csillagot adományozni méltóztatta.

Vitéz Farkas Ferenc altábornagy magas kitüntetésére a Legfőbb Hadur elismerését jelenti az iránt, melyet Farkas altábornagy, mint a Ludovika Akadémia parancsnoka elért. Farkas altábornagy éveken át állott a honvédségi tisztképzés eme fontos intézménye élén. Az ő irányítása maradandó eredményekben mutatkozott meg az Akadémia továbbfejlesztése és a fiatal tiszti nemzedék kiképzése és nevelése terén.

Farkas altábornagy ragyogó katonai erényei és kvalitásai mutatkoznak meg a fiatal tiszti évfolyamok nagyszerű szellemében és katonai magatartásában. Fáradszóna buzdalommal és hazafias lelkesedéssel oltotta be az Akadémián nevelkedő évfolyamok tagjaiba az izzó honszeretetet, a tiszta magyar érzést, a katonai tudást és a kötelességvállalásnak azt a maximumát, melyet a mai sorsdöntő idők megkívánnak. A magyar haderő dísző hagyományainak vitézi szelleme a korszerű katonai tudás magas fokával egyesült azokban a célkitűzésekben, melyeket Farkas altábornagy, mint a m. kir. honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka érvényesített ottani működése idején.

Debrecen polgári társadalma örömmel és büszkeséggel vesz tudomást Farkas altábornagy magas kitüntetéséről, miután körében tisztelheti kimagasló személyiségét. Ez év augusztusában vált meg Farkas altábornagy a Ludovika Akadémia parancsnokságától az okból, hogy a legfelsőbb rendelkezés a debreceni hadtest élére állította. A debreceni polgári társadalom, mely a cserkészet iránt mindig meleg érdeklődéssel viseltetett, mint országos Főcserkészt már azelőtt is nagybecsüléssel látta az újjáéledt magyar cserkészet élén.

Farkas altábornagy katonai teendői mellett a magyar cserkészet ügyeit is magyar szívvel és lélekkel irányítja olyan emelkedett szellemben, melynek hatása megmutatkozik máris a cserkészet megnyilvánulásaiiban. A magyar cserkészek igaz szeretettel veszik körül a legfőbb magyar cserkészt, ki a cserkészmozgalomban rejő általános emberi erényeket oly nagyszerűen hangolja össze a magyar érzés, a magyar öntudat, a magyar alkotóképesség szellemével.

Farkas altábornagy kitüntetéséhez fűződő jókívánságok sorozatába belekapcsolódik a magyar cserkészszakosztály tisztelgése.

Ujra szabályozták a sertés eladását és a zsírbeszolgáltatást

Kievtől nyugatra fontos területszakaszokat visszafoglaltak a németek, Gomelnél tovább tart az erős ellenséges nyomás

Cáfolják Petain lemondásának hírére ~ Bolgár katonai küldöttség megy Törökországba ~ Roosevelt és Churchill megtartják a találkozót Sztalin nélkül is Szamosz szigetének angol-olasz helyőrsége megadta magát

A keleti arcvonalon tovább tart a nagy küzdelem. A hétfői német hadijelentés az arcvonal főbb szakaszáról ellenséges támadások visszaverését jelenti, a Kievtől nyugatra levő harci területrel pedig további német előrenyomulást.

Már vasárnap jelentették, hogy Zsitomirtól keletre, Kiev irányában 60 kilométert haladt előre a német csapatok éle, a hétfői hivatalos hadijelentés pedig azt közli, hogy a Kievtől nyugatra levő harci területen a német csapatok áttörték a szovjet szívsósan védett tábori állásait, leküzdötték számos aknazárat és további támadással fontos területszakaszokat visszafoglaltak.

A szovjet hadvezetőség a német ellentámadások ellensúlyozására Gomelnél kezdeményezett nagyobb hadműveleteket. A hétfői német hivatalos jelentés megállapítja, hogy a gomeli harci területen tovább tartott az erős ellenséges nyomás, főleg a várostól délnyugatra fekvő betőresi helyen.

Berlini Bud. Tud. jelentés szerint noha Berlin további sikerekre számít Kiev irányában, illetékes helyek igen óvatosan és tartózkodóan nyilatkoznak a helyzetről. Nyilvánvaló, hogy ezekben a körökben az orosz ellenintézkedéseket megfelelően értékelik. Az oroszok nemcsak a Pripjet torkolatától északra törekmenek előre Musi irányában, hogy oldaltámadást indíthassanak a kievi térségbe betört németek ellen, hanem heves támadásba kezdtek Ovrucs irányában is, hogy kiszélesítsék a korosteni és Korostentől északra húzódó betőresi helyét. Közölték továbbá, hogy az oroszok Zsitomir és Kiev között heves támadásokat kezdenek.

Berlini MTL-jelentés arra mutat rá, hogy a szmolenszki arcvonalon még az elmúlt hét folyamán igen súlyos harcok folytak. Mint a jelentésből kitűnik, a példátlanul súlyos veszteségek kísértették az oroszokat támadásaik szüneteltetésére. Gomel már napok óta a harcok középpontjává vált. Most egy újabb súlypont csatlakozott hozzá, a Kievtől délkeletre fekvő Cserkasz. Mindkét helyen nagy erővel támadnak az oroszok, de csak helyi jelentőségű sikereket értek el.

SZAMOSZ
szigetének elfoglalása egyik legérdekesebb esemény a tegnapi hadikronikában. Ez a sziget a Dodekanesz szigetsoporthoz tartozik és közvetlen a török tengerpart mellett fekszik az Egei-tengerben. Lerosz szigetének múlt heti elfoglalása után Szamosz szigete ellen támadtak a német tengeri és légi erők. A sziget helyőrsége végül is követte Lerosz példáját és szintén kapitulált. Angol és Badoglio-féle olasz csapatok voltak a szigeten.

Most már a németek uralják az Egei-tenger nagy részét, amelynek nemcsak hadászati, hanem politikai fontossága van, amennyiben messzemenően befolyásolhatja Törökország magatartását.

A DÉLOLASZORSZÁGI HARCIVONALRÓL

nagyobb események híre nem érkezett. Az 5. amerikai hadsereg térségében sehol sem voltak nagyobb harcselekmények. A délolaszországi arcvonal középső szakaszán német gránátosok eredményes előretöréseket végeztek. A keleti szárnyon a német biztosításokat egyes helyeken visszavonták a Sangro-folyó mögé anélkül, hogy itt harcselekményekre került volna sor. A napok óta tartó esőzések következtében a folyó erősen megdagadt és komoly akadályt jelent az angolok részére, akik a Sangro-folyó környékén nagyszabású támadásra készültek fel.

TÖRÖKORSZÁG

A svájci „Suisse“-nek azt jelentik Ankarából, hogy Lerosz szigetének eleste és a szövetségeseknek e területen megnyilvánult gyengesége ott mély benyomást keltett és a Balkánra is kihatással volt.

A Közép-Európából érkező valamennyi hírt Ankarában nagy figyelemmel kísérik, nevezetesen a Magyarországból és Romániából érkező híreket. Törökország ugyanis az utóbbi időben, hagyományával ellentétben, különtudósítokat küldött Közép-Európába.

Az ankarai angol körök megértesítik, hogy Szófia bombázása csak kezdetét jelenti az idegháborúnak s ez olyan méreteket ölt majd, hogy Európa délkeletén ha-

sonló fejleménynek kell megindulnia, mint Olaszország esetében történt.

Ami magát Törökországot illeti, valószínű, hogy az angol-török szövetség értelmében csak sokkal későbbi időpontban lép be a háborúba.

A szövetségeseknek az Egei-tengeren szenvedett veresége Törökországot gondolkodóba ejtette. Határozottan feltehető, hogy Kairóban az angolok, amerikaiak és a törökök megegyeztek a Földközi-tenger keleti részén való együttműködés alapjairól, mégpedig az Atlanti Chrata értelmében.

Ankarából jelentik, hogy Rauf Orbay londoni török nagykövét átnyújtotta a török kormánykérését, amely kifejezi álláspontját az angol és török külügyminiszter között Kairóban folyó megbeszélések kérdésében. A válasz összefoglalja a kairói megbeszélést és a néppárt képviselői csoportjában legutóbb lefolyt vita anyagát, nemkülönben a török külügyminiszternek ezzel kapcsolatos felvilágosításait.

PATTERSON

amerikai hadügyminiszteriumi államtitkár Washingtonban kijelentette, Lerosz elfoglalása jellemző válasz azoknak, akik a német ellenállás hamaros gyengülését jósolták. Az 1944. esztendő döntő lesz és 1945-ben fogják mérni az ellenségre azokat az ütéseket, amelyek a háború végét előidéznek. A hadihelyzetről ezeket mondta: Az olaszországi harcok előrehaladása lassú lesz. A Csendes óceánon még hosszú az út Tokióig.

A ROOSEVELT-CHURCHILL-SZTALIN

találkozó most már a közeli lehetőség sorába kerül. Washingtoni jól értesült körökben hangoztatják, hogy Churchill és Roosevelt minden valószínűség szerint a közeljövőben értekezletre ül össze és valószínű, hogy a megbeszélésen Sztalin is résztvesz. Ha Sztalin mégsem tudna elutazni Moszkvából, úgy az angol miniszterelnök és az Egyesült Államok elnöke nem halasztja el az értekezletet olyan időre, amely Sztalinnak is kedvező volna, hanem megtartják az értekezletet Sztalin nélkül is. Úgy tudják, hogy ezen az értekez-

leten katonai hadműveletek kerülnek szóba, amelyben a szárazföld ellen nyugatról és keletről indítandó támadást terveznek.

A londoni „Observer“ vasárnapi száma rámutat, hogy lényeges jelentet van Churchill felfogása és az „Izvestija“ által megállapított orosz feltételek között. Churchill legutóbbi beszédében a Németország táborában álló államoknak úgyszólván nyitva hagyta az utat a visszatérésre, míg az „Izvestija“ szerint az ellenséges államokat meg kell hűtteni. Az „Observer“ véleménye szerint az orosz felfogás a gyakorlatban Európa balkanizálására vezetne. Oroszország, amely egymagában egész kontinens, ilyesmit talán el tudna viselni komolyabb kár nélkül, Anglia szempontjából azonban ez nem közömbös.

Mc. Cormick a „Newyork Times Magazin“-ban a következőket írja: Minden előkészület régóta megtörtént a Sztalin, Roosevelt és Churchill találkozására, amelynek minden részletét gondosan kidolgozták. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a találkozás célja nem katonai kérdések megvitatása lesz, hanem a három államférfi az első békeértekezletet akarja megtartani.

A PÉTAIN TÁBORNAGY LEMONDÁSÁRÓL

és egészségi állapotáról a külföldön keringő híreszteléseket cáfolják. Igaz az, hogy a hivatalos fogadásokat megszüntették, de azt tartják, hogy a politikai helyzet kedvező értelemben alakul.

Laval kormányfő elnökletével a francia kormány szombat minisztertanácsot tartott. A hivatalos közlemény szerint a miniszterek tárcájukhoz tartozó szakkérdésekről számoltak be.

A minisztertanács után Laval az államfőnél jelent meg és beszámolt a minisztertanácsról.

GÖRING

birodalmi marsall a bombázott Ruhr vidéken tett ismétlátogatást. A látogatásról kiadott hivatalos közlemény szerint Göring marsall

TOKES FOTO
FENYKÉPEZŐGÉPET VÁSÁROL

főleg a bányászokkal folytatott barátságos beszélgetést és tájékozódott a bányászok életviszonyairól. Az egyik bányában beszédet tartott az egybegyűltek előtt. Beszédében kijelentette, hogy az angolszász légi támadások által okozott nehézségek ellenére a német

bányászok rendíthetetlenül teljesítik kötelességüket. A birodalmi marsall beszéde végén biztosította a bányászokat arról, hogy közeledik a nap, amikor a légi terror megszűnik és a német megtorlás bekövetkezik.

A tábornagy különben a napokban már másodszer járt a bányavidéken.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoka közli:

Kercstől északra letelepedt eredménytelenek maradtak gyengébb ellenséges előretörések. A szovjet kísérleteket tett, hogy a Krim félszigeten lévő hidőrből erősítéseket és utánpótlási anyagokat vigyen a keresi szoroson keresztül. E kísérletek ellen a haditengerészet és légi fegyvernem eredményesen harcolt. Őt teljesen megrakott járművet elszüllesztettünk.

A nikopoli hidőrtől és a nagy Dnyeperviben a szovjet gyengébb erőkkel támadott, mint az előző napon. Valamennyi támadását visszavertük és az ellenség ismét jelentékeny veszteségeket szenvedett. Eredményes ellentámadások során az ellenfél több támadó csoportját megsemmisítettük, vagy szétvertük.

Cserkaszinnál kemény harcokban megsemmisítettük a szovjet ismételt támadásait. Egy helyi betörési helyet megtisztítottunk és a benyomult ellenséges csapatot felmorzsoltuk.

A Kievtől nyugatra lévő harci területen csapataink több ellenséges ellentámadás elhárítása után áttörték a szovjet szivócsán védelmezeti tábori állásait, leküzdötték számos aknazárat és további támadással fontos területek szakaszokat visszafoglaltak.

A gomeli harci területen vasárnap változatlanul tovább tartott az erős ellenséges nyomás, főleg a város-tól délnyugatra lévő betörési helyen.

Gomeltől északra ismételt támadásokat visszavertünk és helyi betöréseket elrekesztünk.

Szolovszkától nyugatra az ellenség az elhárító csata eddigi során elszenvedett rendkívül súlyos veszteségei miatt vasárnap nem folytatta támadásait.

Vitebszktől keletre visszavertük a szovjetnek számos erős támadását, a neveli betörési helyen is élénk harci tevékenység folyt. Az ellenséges kötelékeket ellentámadásainkkal ismét visszavertük és ez alkalommal számos páncélos löttünk szét.

A szovjet a keleti arcvonalon az utóbbi napok harcaiban 413 páncéloszt vesztett.

A délnyugati arcvonalon, csak helyenként volt élénkebb tüzérési, felderítő és rohamcsapat tevékenység.

Az Atlanti óceánon egy harci repülőkötelék a nehéz időjárási viszonyok mellett megtámadott egy ellenséges hajókisérletet és megrongált két kereskedelmi hajót, összesen 18.000 brutto regisztertonna hajótérfogatot megpedig olyan súlyosan, hogy megsemmisülésével számolni lehet. (MTI)

Harcok Gomelnél

Berlin, nov. 22. Az Interinf jelenti a keleti arcvonal közepes szakaszán folyó harcokról: Gomeltől kétoldalt lévő harci területen az elhárító csata nem eszünkön hevesseggel tombol tovább. Gomeltől délnyugatra és Reccica mellett új hadosztályok odavetésével a szovjet megerősítette a harcokat. A harcok itt változó eredménnyel tartanak.

Szolovszkától nyugatra a bolsevisták az előző napokon oly súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy kénytelenek voltak az Orsa irányában a gépkocsit mindkét oldalán megindított támadásaikat megszüntetni. A neveli ívben nemcsökkenő keménységgel tovább tart az erős szovjet nyomás. (MTI)

Jelentések Szamosz szigetének kapitulációjáról

Berlin, nov. 22. (Interinf) Szamosz szigete a hétfő reggeli órákban megadta magát. Ezzel az angolok egész támaszpont-rendszere és a hozzájuk csatlakozott Badoglio-csapatok az

Egei tengeren német hatalmi körzetbe kerültek. (MTI)
Berlin, nov. 22. (NTI) Szamosz szigetén német csapatok szálltak partra és átvették a katonai berendezéseket. (MTI)

Német vélemény a szovjet által terjesztett poltavai tömegsír-állításokról

Berlin, nov. 22. A birodalmi külügyminisztériumban hétfőn szóbahozták, hogy a bolsevisták egy újabb ragalomhadjáratot indítottak el. Azt állítják, hogy Poltavánál tömegsírakat találtak, amelyben 12.000 a németek által legyilkolt szovjet polgár holtteste rekszik. Ez a szám azonos a Katynál annak idején megállapított lengyel holttestek számával.

Már maga ez a tény eléggé mutatja a moszkvai hír komolytalanságát, mondják berlini illetékes helyen és ezt német részről még csak cáfolatra sem érdemesítik, mert hasonló elhöz az a hír is, hogy a németek a súlyos sebesülteket, akiket már nem tudnak hátra szállítani, egyszerűen agyonlövők. Itt is nyilvánvalóan saját rémítetteket akarják a németek nyakába varrni. (MTI)

Menesztik a libanoni francia főbiztot

Algír, nov. 22. (NST) Az algiri francia kormánybizottság vasárnap rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy visszahelyezik állásába Beckhara Khuri libanoni államelnököt és szabadon bocsátják a letartóztatott libanoni minisztereket. Együttal elrendelték Jean Helou libanoni francia főbiztos elmozdítását. Az ülésről kiadott közlemény a következőket mondja: A kormánybizottság elfogadta Catroux tábornok javaslatát, amely arra irányult, hogy helyezzék vissza hivatalába Beckhara Khurit, a libanoni köztársaság elnökét. Jean Helout, a libanoni francia főmeg-

bizottat felszólították, hogy térjen vissza Algírba.
Beavatott körök közlése szerint a rendkívüli ülésen nemcsak Catroux tábornok jelentését tárgyalta a libanoni helyzetről, hanem egy új brit jegyzéket is, amelyben angol részről nyíltan követelték Jean Helou azonnali visszarendelését és a letartóztatott libanoni politikusok szabadonbocsátását.
Libanonban újból életbe léptetik az alkotmányt. Az algiri bizottság határozatai messzemenő és kibővíthető megállapodás bevezetését jelentik. Új választásokat nem írnak ki.

London, nov. 22. (NST) Az al-

giri kormánybizottság által elhatározott új libanoni politika nem elégti teljes mértékben az angolokat. A Reuter-ügynökség diplomáciai tudósítója írja, hogy ezzel az első lépéssel még korántsem állott helyre Libanon állam régi jogi helyzete. Az alkotmány visszaállításához nem elég, hogy Beckhara Khuri államelnököt a letartóztatott minisztereket pedig szabadlábra helyezték. Catroux tábornoknak, mint az algiri bizottság meghatalmazottjának még le kell tárgyalnia az államfővel az összes intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy Libanonban újból meginduljon az alkotmányos élet.

Amsterdam, nov. 22. (NTI) A brit hírszolgálat kairói jelentése szerint Faruk király vasárnap este a következő szerencsekívánót táviratolt intézte a libanoni elnökhöz:

Nagy örömmel vettem az Ön kiszabadulásáról szóló hírt és szerencsét kívánok Önnek visszahelyezéséhez, valamint Libanonnak becsülete védelmezéséhez és szabadságáért folytatott harcához. (MTI)

Bolgár katonai küldöttség Törökországban

Ankara, november 22. Török meghívásra bolgár katonai küldöttség érkezett Törökországba.

Partraszállási hajók összevonása Gibraltárral

Basel november 22. (Bud. Tud.) A National Zeitung algécirasi értesülése szerint néhány nap óta partraszállást szolgáló hajók Gibraltárral való összevonását figyelték meg. Egy nagyobb hajókaraván is áthaladt a gibraltári szoroson anélkül, hogy Gibraltárral megállt volna.

Sztalin sokmilliónyi német munkás igénylő sere készül

Bern, nov. 22. (NTI) Az Exchange bostoni jelentése szerint Standley tengernagy, Amerika volt bostoni nagykövete, egy beszédében kijelentette, okkal tetelezi fel, hogy Sztalin a német gyárakból milliószámra fog német munkásokat igényelni, hogy ezeket a Szovjet-Unióban felhasználja. (MTI)

„Előre Bécs!”

Bécs, november 22. (MTI) Az elmúlt napokban Bécsben tartózkodott Osimia tábornok, berlini japán nagykövet s Baldur von Schirach birodalmi helytartó, körzetvezető társaságában megjelent egy népgyűlésen, ahol beszédeket intézett a bécsiekhez. Hangzott, hogy a német és japán nép, katona és munkás egyaránt teljesen azonos felfogásban harcol ebben a háborúban a végső győzelemig. Baldur von Schirach birodalmi helytartó szintén beszédet mondott. Foglalkozott a moszkvai érkező határozataival, külön kitért arra a pontra, amely Ausztria felszabadításáról szól. Már az előző háborúban is szabadságot ígértek az osztrák népek — mondotta. — Ehelyett azonban évtizedekig nyomorban tartották, mígnem 1938-ban Hitler vezér és kancellár hozta meg a szabadságot és adta vissza hitét ennek a népek. Narviktól Sztalingrádig beigazolta ez a nép ebben a háborúban, hogy a birodalomért kész harcolni és meghalni s a jövőben sem lesz más jelszava, mint: „Előre Bécs!”

Amerikai partraszállás

Washington, nov. 22. Szombaton amerikai csapatok szálltak partra a Gilbert-csoporthoz tartozó Makin és Tarawa forallszigeteken. Előzőleg nehéz hajóágyúk lötték a korallszigeteket és ugyanakkor sorozatos repulótámadások voltak.

Makin szigetén a partraszállt csapatok — amerikai jelentések szerint — csak csekély ellenállásba ütköztek. Tarawa szigetén ezzel szemben heves harcokra került a sor, amelyek még tartanak.

Ezt a két korallszigetet a japánok közvetlenül a Pearl Harbour ellen intézett támadást követően foglalták el. (NST)

Bornemisza miniszter az ipar kérdéseiről, a munkabékekről és a szociális gondoskodásról

A kisiparosok öregség biztosítását előkészítették — Kiterjesztik a munkás gyermeknevelési pótlék rendszerét — A munkabékeket még állapító bizottság újból kezdje meg működését

A képviselőház tegnapi ülésén Tasnádi Nagy András elnök meglehetősen emlékeztetett még a finn nemzetéről a vasárnapi néprökonsági ünnep alkalmából.

Azután áttértek az iparügyi tárcsa költségvetésének tárgyalására, Spitz János előadó ismertette a költségvetést, érdekes adatokat sorolt fel a kötött anyaggazdálkodásról. Az anyaggazdálkodási hivatal 1110 féle anyagot vont bejelentési kötelezettség alá és 868 féle anyagot zárolt. Az idén már eddig egymillió anyagigénylési kérvény érkezett. Lill János a katonai és polgári front összehangolását sürgette. Megay Károly arról szólt, hogy a gyáripari a töké kérdéseiben komoly gondokkal küzd — A nyersanyagok kiutalásában a kvóta megállapítását tartja szükségesnek Venczel Antal az erdélyi munkásság szociális helyzetével foglalkozott. Csorba Lajos kigszáda az ipari árak túlmagas voltát kifogásolta. Molnár Dezső szerint az ipari munkások szociális helyzete Magyarországon semmiben sem maradt a többi államok ipari munkásságának szociális helyzete mögött. Kabók Lajos sürgette a munkanélküliség esetére szóló biztosítás tervét.

Az árak és bérszínvonaláról szólva megállapította, hogy a bérek igen elmaradtak az áráktól. Kózi Horváth József néppárti képviselő a népruházati akció kiépítésére hívta fel a kormány figyelmét. Spaak Iván a kárpátaljai fakérdéssel foglalkozott. Hangzott, hogy szükség van a kárpátaljai fűrésztelepek korszerűsítésére. Horváth Ferenc kérte a munkanélküliség esetére szóló biztosítás megvalósítását. A javaslatot elfogadja. Szabó Gyula az iparos utánpótlás kérdését taglalta. Ezzel kapcsolatban a tanoncotthonok felállítását sürgette.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter válaszolt a vita során elhangzottakra. Beszéde elején ismertette az iparfejlesztés nemzetpolitikus jelentőségét és nemzetközi viszonylatban is messze kimagasló eredményeit. Az ipar fokozott mértékben vette át a mezőgazdasági népfelnevelést és ugyanakkor pótolhatatlan szerepet visz az érdekeltségű réteg elhelyezkedésében is. A jelenlegi ország területén az utóbbi gazdasági évben az ipar hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez 39 százalék volt, a mezőgazdaság 34 százalékkal szemben. A bőséges növekedésnek oroszlánrésze van abban, hogy a háborúval járó rendkívül nagy kiadásokat egészen más alapon rendezhetjük, mint az előző világháborúban és az infláció megismétlődésétől nem kell tartanunk. Szociális haladás megfelelő terméspolitikai megalapozása nélkül lehetetlen, ezért egyfelől a terméspolitikát, másfelől a szociálpolitikát is a két alapra — amelyre a gazdaságpolitikának épülnie kell. Ipari termelésünk alakulása az elmúlt években megfelelő volt, sőt nem egy vonatkozásban még felül is multa a várakozást.

Mindenesetre törekednünk kell, hogy az iparvállalatok immár sok esetben tapasztalható eladósodási folyamata megállítsák és különösen a részvénytársasági keretben dolgozó iparvállalatok sorozatos tökéveléssel biztosítsák a vállalat likviditását. Arra kell törekedni, hogy a mezőgazdaságnak pénzfelelőleg bíró rétegei lehetőleg bekapcsolódjanak a magyar ipar töké ellátásába.

Általában megállapítható, hogy sikerült leküzdönnünk a felfokozott termelés munkaerőszükségletével járó nehézségeket, ami benn oroszlánrésze van a magyar mérnök-társadalomnak és a magyar munkásságnak. Munkásaink munkakészsége sokszor az önfelelőzőségi menő odaadása nélkül gondolni sem lehetett volna ilyen eredmények elérésére. A textil és bőripari anyagellátásban jelenti a behozatal kiesése az irt. A helyet testítő anyagok bekapcsolásával arra igyekszünk, hogy a luxus-termelés teljes leállítását után a népruházati akció részére lehető-

leg minél több ruházati cikket és lábbelit juttassunk. A pamutiparban mind szélesebb körben alkalmazzuk a lent és kendert is. A textilipar többi ágában a muszelyem és műrost felhasználása ma már általános. A hazai olajmag termesztése érezhetően jótékony hatással.

Az olajat érthető okokból nem használhatjuk fel jelentősen mértékben az ipari energia ellátására. Energiaellátásunkban túlnyomórészt változatlanul a szénre vagyunk utalva. Elkerülhetetlen a legyűrkékosabb beosztás. A haborus kényszer nagy előrehaladást eredményezett. A mezőgazdasági gépek eddig lebonyolított tipizálása már 20 százalékos anyagmegtakarítást jelentett, nem beszélve a munkaerő-rezsim megtakarításáról. A racionalizálás eddigi eredmények tovább szerepe is a háborús kényszer megszüntetésé utáni időre való áttérés, elsősorban magának az iparnak a feladata. Hangzott, hogy noha tökésegyen állam vagyunk, nálunk az ipari szociálpolitikai tőkevel bőven ellátott nyugati államok szociálpolitikájával nemcsak lépést tudunk tartani, hanem egyes vonatkozásban például is adunk. Ami meg nem nyert nálunk megoldást, az a kisiparosok öregség biztosítása. Az sem a jószándékon múlik, hanem a kényszerítő körülményeken. A megfogadottan kérdéseket is előkészítettük s csak az első kedvező alkalmat várjuk a megvalósításra.

A miniszter ezután bejelentette, hogy mihamarabb a lehetőség meglesz, a húsznál kevesebb alkalmazottal foglalkozó vállalatok és kisiparosok alkalmazottait is részesíteni kívánja gyermeknevelési pótlékban.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azokat az intézkedéseket és intézményeket sem amelyek nem állami, hanem a magyar 'bar' önkéntes adozat-készegéből jöttek létre. A háború kétségkívül fékezően hatott az 1937-38. évi szociálpolitika tendenciére, azonban súlyt fektet nemcsak arra, hogy a megegyező vívmányokat a lehetőséghez képest megőrizze a munkásság számára, hanem újabb intézményeket is intézkedéseken is dolgozik. Főleg az anyagbeszerzési nehézségeknek tulajdonítható, hogy még nem bontakozhatott ki eddig a kívánt mértékben a munkások családi házipüti akciója. A munkabérek három évtizedben, az 1940. évi alapberek 60 százalékával emelkedtek. Miután a lineáris béremelés mindig igazságtalanságokat rejt magában, utasítani kell a munkabékeket megállapító bizottságot, hogy újból kezdje meg működését, természetesen a bérek és ár-színvonal stabilizálásához fűződő érdekek sztaba keretei között. Miután a bérek hatósági megállapítása kedvezőlenebb helyzetbe sodorta a hadiüzemi alkalmazottakat, igyekezett és a jövőben is igyekszik fog az ilyen helyhez kötött munkavállalóknak a központi ellátás fokozottabb kiépítésével, segítségére lenni. A szociálpolitikában a tervező haladást kívánja. Elsősorban a magyar ipari munkások kidolgozásának munkája haladt jelentős mértékben előre. Egyévesíteni kívánja a munkaüggyel foglalkozó különböző hatóságai szerveket is, ipari felügyeletet, munkaközvetítést és családi pénztárat. A tanoncotkérdést szivügyének tekinti. Egyik legfőbb teendője a tanoncotthonok számának szaporítása és azok kibővítése. A gyáripari tanocok számára a gyáriparok közreműködésével óhajta létrehozni a tanoncotthonokat.

A kisiparosság boldogulását legelsősorban saktudásának az emelése szolgálja. Ennek elősegítésére ipari továbbképzőtanfolyamok s mintaműhelyek számának emelését kívánja és a már olyan népszerűvé vált ipari szakkönyvtár-sorozat további bővítését vet-

BELLA cipőüzlet
Széchenyi-utca 44. alá költözött

te tervbe. A hitelezés keretén belül gondoskodni kíván a részvétel forgatókönyv és gépességekkel való ellátásáról a mai viszonyoknak megfelelően az egyes kisiparosoknak nyújtható hitel-minimumot több mint kétszeresére emelte. Teljesen átérzi a kisiparosság megfelelő mértékű foglalkoztatásának súlyos feladatát. A foglalkoztatás mértékének emelése érdekében a közszállítók kiadásánál az öt megillető helyet kívánja biztosítani a kisiparosságnak.

A miniszter végül a harmadik nagy probléma csoportról az ipari szervezést kérdéskörrel beszélt. Az ipari szervezés természetesen csak eszköz, aminek szolgálatára kell a mindenkori gazdasági rend célját. Meggyőződése, hogy a közszállítók a háborús viszonyok között is a magánkezelésű vállalatokhoz az ipari termelés terén. Jövő gazdasági rendünk érdekében mindent el kell követnünk, hogy véglegesen igyekezzünk a jelenleginél ésszerűbb szintézisre jutni a magángazdasági és közüzemi tevékenység között. A gazdasági élet összefogó nagy pro-

blémáinak megoldásába kell bekapcsolni az államhatalom munkásságát az államhatalom munkásságán kívül az üzletemberek és vállalati vezetőket, a felelősségtudattól áthatott érdekképviseleti szerveket minden erővel be kívánja kapcsolni miniszteriuma munkájába.

A miniszter beszéde végén hangoztatta, hogy a nehézségek még fokozódni fognak. Mind éberré és megfeszítettebb munkára van szükség, hogy a magyar ipar nagy értékeit átmenthessük a jövő számára. Ehhez azonban nem elég a miniszterium tevékenysége hanem szükséges van az ipar minden tényezőjének, de ezen túlmenően az egész nemzeti közvéleménynek, társadalomnak támogatására. Ha valamennyien összefogunk, nem kell féltünk a magyar jövő és annak legbiztosabb zálogát, a magyar ipart. A miniszter beszéde után a kormánytagjai és a törvényhozók lelkes ünneplésben részesítették az iparügyi minisztert. A ház a tárcza költségvetését általánosságban és részleteiben is elfogadta. Kedden folytatja a költségvetés vitáját.

Névtelen levelek

Röpdösnek megint. Városi főtisztviselőket péccznek ki a névtelen levelek és rendkívül alacsony hangon hangoztatnak különböző állításokat és gyanúsításokat.

Egyre mennek ezek a névtelen levelek — a címcsükből látjuk — a betűgyűjteményhez, jóspánhoz — ugyanis megküldik a névtelen leveleket másolatban a sajtónak is.

A névtelenül adott és gyanúsított kisebb és nagyobb tisztviselők védelmet nem vándikáljuk magunknak, de elvi álláspontunkból kijelöljük tiltakozunk kell a névtelen rágalmozás újabb machinációját ellen. Ezt elítéljük a közelmúltban lezajlott debreceni közéleti harc idején is és elítéljük most is, mikor egyes esetekben olyanokat vesznek cél-táblául a névtelen rágalmozók, akik előtt talán nem is olyan kedves a »Debreczen«. Ugy látjuk erre alapítanak a névtelen levelek és ezért tisztelnek meg bennünket minősíthetetlen hangú vádaskodásuk másolatával.

Elfelejtik ezek, hogy mi az egyenes utat követjük és erről nem vagyunk hajlandók letérni senkinek a kedvéért.

A névtelen levelek módszerét a leghatározottabban elítéljük. Ha van valahol hiba, vagy mulasztás, tessék nyitni a kiáltani azoknak, akik illyesmiket észlelnek, nem pedig a névtelenség háttéréből feltétlenül vádaskodni. Még hozzá olyan hangon, amit művelt ember nem használ semmilyen körülmények között.

De teljesen celtalan is az ilyen névtelen levelezés. Hiszen tudvaleg, hogy hivatalos tényezők névtelen leveleket nem vesznek tudomásul, azok sorsa a papirkosárban teljedik be.

Most egy évtizede nagy keletje volt a névtelen leveleknek Debreczenben. Akkor is fellemlük ellene álló szavunkat, most is ezt tesszük. Magyar emberhez nem méltó a burkolatlan vádaskodás, a névtelenség homályába való rejtőzködés és a felöltött gyanúsítás.

Üzenetek a frontról

Varga Sándor százados a B. 514 táborig postaszámra küldi a kislányát anyukával együtt sokszor csokolja. Jól van, egészséges. Sok levelet vár.

Bodor Kálmán honvéd az F. 300 táborig postaszámra küldi hozzatartozóinak. Kéri, ne aggódjanak érte, mert jól van, egészséges.

Kutyos Károly szakaszvezető a Z. 664 táborig postaszámra üzeni szüleinek és barátainak, hogy hála Istennek jól van, semmi baja sincs. Kéri az otthoniakat, ne aggódjanak érte. Sok levelet vár Szerető csókjait és üdvözlését küldi.

Bartha Zoltán tizedes a Z. 142 táborig postaszámra sok szerető csókot és üdvözlést küld édesanyjának és Simon Ilonkának. Kéri, ne aggódjanak érte, mert teljesen egészséges. Sok levelet vár.

Kassai Károly szakaszvezető a K. 524 táborig postaszámra küldi üdvözlését ismerőseinek. Kéri őket, gyakran keressék fel levelekkel. Egészsége kifogástalan.

Kállai Károly honvéd a K. 682 táborig postaszámra üzeni feleségének és kislányának Karcsikának, valamint testvéreinek, édesanyjának, összes ismerőseinek, hogy jól van, nincs semmi baja. Jó egészséget kíván mindenkinek a messze Oroszországból.

Névtelen ajándék

Irta: IGNÁCZ RÓZSA.

Erzsébet napja volt. Isten a tudója, miért népszerűek örökké bizonyos nevek? Vannak női nevek melyeket csak a divat kap fel s tart életben ideig-óráig. Ilyen például nálunk a Zita. Az utolsó királykoronázáskor s közvetlenül utána született leánykakat előszeretettel keresztelték Zitának. Ebből a divatból szinte ki lehet számítani a mai Ziták életkorát. 1920. után azonban már alig választotta valaki ezt a nevet kislányának. Néha nem lehet ilyen pontosan megállapítani, hogy egy-egy név miért jön divatba. Annak például igazán nem tudom az okát, hogy a nyolctól tizenkét évesig terjedő életkorú kislányok között miért van annyi Tamás (Pláne Tomi, ha pesti gyerekekről van szó)? Hat nyolc éves hölgyeket miért hívnak oly sűrűn Zsuzsinnak vagy Verának?

Erzsébettel más a helyzet. Az örökké divatos női nevek közé tartozik, mint az Anna, vagy a Mária. A milléneumkor és Erzsébet királyné megvilágosításának idején nálunk lázszzerűen szökött magasba az Erzsébet név divatja. Ezért van negyven és ötven évesek között annyi Erzsébet. De van fiatalabb is, rengeteg. Erzsébet napján a rádió felőrs honvédműsorában, — megszámlálhatatlan, — huszonnyolc Erzsébet névű menyasszonynak küldtek a frontról forró üdvözlést.

Szűk ismeretségi körben én tizenkét Erzsébetet tartottam számon. Egyiküknek, — magános, övezgyasszony hivatalba jár, egy cserép ciklamen. Szeretek virággal bajlódni, ezt is magam választottam ki megismerkedtem, hogy négy kinyitott virág s három bimbó volt rajta. Ott álltam, amíg a virágárus kisasszony krepp papírhüvelybe öltöztette a cserépet, vigyáztam, hogy izléses köntöst kapjon, ne sablonosan fodoritott zold-piros dísz. Délután három órára küldtem a virágot, amikor szegény barátnóm éhesen és nagyon fáva hazaér a hivatalból. Elképzeltém, milyen jól fog neki esni figyelmem...
Ebből után egy másik Erzsébet-

hez mentem el, ezúttal virág nélkül, csak gratulálni. A második számú Erzsébet is magányos asszony, idős néni, akit illik ilyenkor meglátogatni. Mig nála voltam, csöngtetek az előszobájtáján. Első számú Erzsébet cselédkeje jött:

— Nagyságos asszony nem érzem egészen jól magam, nem jöhet el személyesen. Boldog névnapot kíván s ezt a virágot küldte.

Az én három bimbós ciklamenemet hozta, kötösen a virágüzlet jegyével. Semmi kétségem sem lehetett. Második számú Erzsébet gyanútlan örömmel ölelte magához a cserépet:

— Milyen kedves is az Erzsébet, — mondotta, milyen figyelmes! abból a kevés fizetésből is mindig vesz nekem virágot a nevnapjára. — Lesütött szemmel hallgattam. Nem e volt-e igazán Első Erzsébet? Ó már örült az én virágomnak egy órahosszat, tovább küldte a második Erzsébet, hadd örüljön az is. Nem került pénzbe ez a továbbajándékozás, de talán még szebb tőle, hogy saját ajándékát ajándékozta el, mintha újat venne. Engem bizonyára nem akart azzal megbántani, hogy virágot tovább ajándékozta, hiszen igazán nem tudhatta, hogy itt leszek. Így elmékedtem mosolyogva, amikor megszólalt a néni. Második Erzsébet:

— Te fiam! Nekem nincs most efelére pénzem. Mit szólsz hozzá, nagy illetenség, ha én ezt a virágot tovább adom? Van, tudod a házba egy tejjüzet. Erzsébet hívják a tulajdonosnőjét. Mindig juttat nekem tejet, ha marad a gyerek tejjegyek után. Miért ne legyen én is figyelmes hozzá? Esz-tig itt tartom a ciklamen, addig gyönyörködöm benne. Este neki adom, De meg ne mond Erzsébet.

Megígértém, hogy nem mond meg S most csak azon gondolkodom, hogy virágot, a három bimbós ciklamen, vajjon hárre jár? Megpihent e Tejes Erzsébet, vagy az is elvitte, talán a nagyanyjának, akit hazai divat szerint szintén Erzsébetnek kereszteltek vagy 70 évvel ezelőtt.

Tavasszal az európai népek nagy erőpróba elé kerülnek

Két köteletség: fokozni a nemzet katonai teljesítőképességét és hatványozni a belső front erejét

Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter vasárnap Pécsett beszédet mondott. Hangoztatta a társadalmi erők összefogásának és megszerzésének szükségességét, annál is inkább, mert a külső frontok mindegyike közeliednek az ország területé felé és az elkövetkező tavasszal az európai népek előreláthatóan nagy erőpróba elé kerülnek. Az a magyar államvezetés, amely a háború négy esztendeje alatt nagy körültekintéssel, óvatossággal és mérték tartással gazdálkodott az ország erkölcsi és anyagi erőivel, a legnagyobb elszántságot, a legkeményebb elhatározást tanúsítja majd, ha az ország területi egységét bárholnan is veszély fenyegeti. Két nagy köteletség kell, hogy igénybevegye a nemzet erejét: a lehetőség végső határáig fokozni a nemzet katonai teljesítőképességét és minden eszközzel alátámasztani, kiépíteni, meghatványozni a belső front ellenállóerejét.

— Az egész világ kívánja a békekésztés és természetesen ez a nemzet is, amelynek semmi, de semmi része nem volt a béke megháborításában. Nem elég az,

ha csak egyedül mi magunk akarjuk a békét, sőt ez bátorozottan életveszedelembe sodorhat bennünket. Ha könnyelműen engednek a béke felénk fuvalóztó szírenhangjának, az nem béke volna, hanem a béke szelid, fehér leplevel borított öngyilkosság, amelyből nem lenne feltámadás. Az a nemzet, amely a fegyvert könnyelműen kiengedi a kezéből, teljes mértékben viselni kénytelen az ellenség fegyverének súlyát.

A belső front anyagi feltételeiről szólva kijelentette a miniszter: nem az a baj, hogy egyes anyagok és cikkek hiányzanak, hanem az, hogy ami kevésünk van, nem mindig oda kerül, ahova kellene, ahol arra a köz szempontjából a legnagyobb szükség van.

— A ma nemzetvezetése az ország élén, helyt fog állni, ki fog tartani és a magyarságot biztos révbe fogja vezetni még akkor is, ha az avilág összes erőivel kell megküzdenie. Bennünket az a bizonyos tizenkettedik óra is a kötelesegteljesítés posztján fog találni, a sors bármely alakulása közben is.

Szinyei Merse Jenő a magyarság erdélyi rendeltetéséről

Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter vasárnap Kolozsvárott résztvevő Magyar Diákszövetség ünnepi estjén és előadást tartott, amelyben ismertette az egyetemes magyar műveltség és népi kultúra műveltsége között mutatkozó eltérést. A két műveltség közötti különbség áthidalása az első feladat — mondta a miniszter.

A magyar fiatalságra váró munka két részre oszlik: 1. megismerni a valóságot, 2. kidolgozni népi kultúra felemelésének módszereit.

Erdélyről szólva a miniszter rámutatott arra, hogy amikor a honfoglaló magyarság szállta Erdélynek akkor lakható területeit, jőformán csak a mai terület töredékére telepedhetett. Valósággal heroikus munka volt az, amivel az akkori, még nemrég földműveléshez szokott magyarság nem egészen háromszáz év alatt az erdőborította földet ismét termő földre hozta, úgyhogy a XII. század vége-re már majdnem a régi települések határáig töltötte ki az erdélyi medencét.

Állandóan betörő ellenségtől s így óriási veszteségeket szenvedett. Erdély mai képméne kialakításában résztvevő ugyan mind a három itt lakó nép, de a munka dandárát s így mennyiségileg és minőségileg értékesebb részét a szerényben is első magyarság végezte.

Erdély földje tehát igen nagy százálekből még most is magyar munka eredménye, ahol ma már a honfoglaló magyarság kipusztult. Beszéde végén a miniszter nagy lelkesedéssel ünnepelték. A műsor második felében Tamási Áron elbeszéléssel és Karácsony Sándor egyetemi tanár előadással szerepelt.

A Lavoro Fascista Eszak-Olaszországba költözik

Rómából jelenti a Svájci Távíratok Iroda: A »Lavoro Fascista«, a fasiszta párt orgánuma elbűsűzött római olvasóitól. A lap közli, hogy megjelenését megszakítja és egy északolaszországi városba költözik.

Egy kisleány cianhalála

A ceglédi vasúti állomás III. osztályú várótermébe cianozták. Szarvas Erzsébet 6 éves kislány véletlenül betévedt a váróterembe és cianmérgezésben holtan esett össze.

A közönség szava

A Csapo- és Kassa-utai berletések és utasok köröme a HEV-hez.
A »Debreczen« szerkesztősége útján útnán arra kérjük a HEV vezetőseget, hogy reggel 7-8-ig három kocsit járasson a Csapo-utai vonalon, mert az itekla megkezdése óta chetetlen ott a reggeli közlekedés. Jelenleg két kocsi jár, de visszatérő olyan szűfolt midt a kettő, hogy az Apati-utól fel se vesz már utasokat. Egy pár merész ember felugrik utolsó percben a lépcsőre, aminek az eredménye a főcsi többszori lecsengetése és megállítás. S egy pár pere eltelik, mire az illető, a kálánzó erélyes felszólítására hajlandó a lépcsőről leszállni és ez mind kerünk egy harmadik kocsit az út célterületére, csak az iskolások részére fenntartani, akiknek legnagyobb részük a Var-utánál száll le.
Cs. Erzsébet-tisztviselő

Foszloros pokol
Svéd és dán szemtanúk tudósítása a Hamburg elleni angol-amerikai terrortámadásról.

Az ellenséges bírálat tükrében
Német katonák a szemtől-szemben harcoló ellenfél leírásában.

Nyár Attikában
Balkáni kóborlás egy vándorló katona naplójából.

39 nap...
Első hiteles tudósítás a szicíliai hadjáratról, az öt harci szakasz szemléltető térképvázlatával.

1943. év aratás
Minden európai érdeklő öszi tudósítás képekkel és számokkal.

Európa képes folyóirata a SIGNAL

A legújabb füzet sokoldalú tartalommal mindent kapható, ára 50 f.

A halálra ítélt Varga Jánossal együtt a debreceni rendőrség fogdájaiból megszökött másik tettest is elfogták Nagyváradon

Nyolc betörést követett el Ifj. Lévi Gábor, akit Debrecenben kísértek.

A debreceni rendőrség fogdájaiból néhány héttel ezelőtt megszökött két betörő. Egyiket Varga János sármunkás cigányt már a múlt héten elfogták Szatmáron és ott a Hajdúmegyében, Debrecenben és Szatmáron elkövetett négy rendbeli, elsőtűzés idején végrehajtott betöréses lopások miatt a rögtönítélő bíróság elé állították és halálra ítélték.

A másik betörések miatt elfogott, de Varga Jánossal közös cellában levő és ugyanakkor megszökött Ifj. Lévi Gábor 32 éves bástopoljai lakost két hete körözi a rendőrség büntügyi osztálya, mely minden rendőrkapitányságnak és csendőrségnek megküldte a szökevény pontos személyleírását. A körözés alapján vasárnap Nagyváradon elfogták Ifj. Lévi Gábort, akit Debrecenben kísértek.

Lévit annakidején a debreceni rendőrség nem mindennapi körülmények között fogta el. A Bács-topolyáról Debrecenbe került betörő, aki édesapját is meglöpté és emiatt el kellett jönnie hazáról, behatolt Mák Gábor igazgató tanító csapókeri lakásába, ahol lopást akart elkövetni. Mák Gábor igazgató azonban tetten érte Lévit, mire az kést rántva rátámadt. Élet-halál küzdelem fejlődött ki a két férfi között, végül Lévit elfogták és bevitték a rendőrség központi ügyeletére. Itt csakhamar tisztázódott, hogy néhány hónappal ezelőtt szabadult Ungvárról az ottani fogháztól. Kiszabadulása után Debrecenbe is Nádudvaron egy, Nagyváradon két, Szabadkán egy lopást követett el és odahaza Bástopolyan meglöpté édesapját is. Az első kihallgatás után levitték a rendőrségi fogdába, ahol Varga János sármunkás cigánnyal, aki betöréses lopások miatt került kézre, került egy zárkába. Az esti órákban Varga a priccs ágydeszkájával kifeszítette a cella ablakának vasrácsát Lévível együtt kibújtak az így támadt résen, majd a rendőrség udvarán felhalmozott faramkásra felállva onnan a falon felkúsztak és elmenekültek.

Lévi tagadja, hogy a cella vasrácsának kifeszítésében és a szökési terv végrehajtásában része lenne, ő csak amikor az út szabadbá vált, élt az alkalommal és elszökött. Ezt az állítását meg erősíti Varga Jánosnak a szatmári törvényszék statáriális tárgyalásán tett vallomása is, melyben a halálra ítélt cigány elismerte, hogy ő készítette elő a szökést.

Ifj. Lévi Gábor kihallgatását megkezdte a rendőrség. A tegnapi napon a detektívek levitték arra a három helyre, ahol Debrecenben lopást, illetve betörést követett el. Mivel felmerült gyanú szelint egyes lopásokat éjszakai órákban hajtott végre, nincs kizárva, hogy rögtönítélő bíróság elé kerül.

Nem kerül rögtönbíráskodás elé Lakatos János

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni törvényszék fogházába bezsárolták a napokban keze került genesi sártapasztó cigányt, Lakatos Jánost, aki több betörést, lopást követett el Varga Jánossal együtt, akit ebben a hónapban ítélték halálra elsőfokú ítélete alatt elkövetett lopások miatt a szatmári törvényszékben.

Lakatos elmondta az ügyészségnek, hogy őt Varga csalta a bűn útjára. Feleségével együtt dolgozott az egyik genesi utaság tanyáján és onnan hívta el levelben Lakatos Debrecenbe és beszélt rá a lopásokra.

Lakatos nem tudta eddig, hogy jársát az újabb elkövetett betörések miatt halálra ítélték. Most értesült csak a halálos ítéletről. Nem sajnálta egy cseppet sem farsát, aki rokona is, sőt kijelentette:

— *Ugy kell neki, csak kössék fel a fára, mert engem is ő vitt a lopásokra. Ha ő nem bíztal, nem kerülök fogházba.*

Az ügyészség különben Lakatos Jánost, aki Varga legutóbb elkövetett betöréseiben már nem vett részt, nem állítja rögtönbíráskodás elé. Ügyében a rendes bíróság ítélel.

Fel- és leszállás a villamosokon

HÉV nyilatkozat

Ismétlően foglalkozott a helyi sajtó egy javaslattal, amit a kívül állók a villamos forgalom javításának célzatával felvetettek. Szükségesnek látszik, hogy a Helyi-vasut vezetősége is állást foglaljon ebben a kérdésben.

A javaslat tvők úgy vélik, hogy a villamos forgalomnál a nagy utasszám miatt, a le- és felszállásnál tapasztalt torlódáson sokat segítené, ha a fel- és leszálló közönséget a villamos két feljára között megosztanók és elől csak felszállás, hátul csak leszállás volna, vagy fordítva. Amilyen szöveg hangzik első hallásra ez a javaslat, annyira súlyos helyzetet teremtene ennek szabályként való bevezetése, zsufozt kocsioknál. Ezekkel pedig ma sokszor találkozunk.

Nézzük magát az utaskieserőldést, a le- és felszállást. Ma mindenkinél módjában van a hozzá közelebb eső lejárót használni, a kocsi így tehát hamarabb tudja elhagyni, mintha a távolabb eső lejárót használná. Ha valakinek a kocsi egyik végén van akár ülő, akár állóhelye, nem fog végig menni az ellenkező oldalra, hanem a rövidebb oldalon hagyja el a kocsit. Ez fokozott mértékben fontos nehezen mozgó idősebb embereknek, betegeknek, vagy rokkantaknak, akiknek súlyos feladat volna átvergődni a nagy utas tömegben, amire pedig a javasolt rendszer mellett rá volnának kényserítve.

Ma, tudjuk jól, hogy a korlátlan utazásra jogosító bérletjegyrendszer mellett sokan még egy megállóhelynyi távolságra sem hajlandók gyalog menni, felszállnak a zsufozt kocsiokra is, hogy 2—

300 m. távolságra utazzanak. Mi-ezoda nyüzsgést volna ez maga után egy telt kocsi és zaklatást a hosszabb utat tevő közönségre.

Vegyük egy más esetet. Tudjuk, hogy a debreceni zsbivásár ide-stova vetekedni fog egy országos vásárral. Nagy tömegek keresik fel a hetenként kétszer tartott zsbivásárt és ez a tömeg batyuvai kosarakkal, egyéb csomagokkal igyekszik a vásárt villamoson elérni, illetőleg a vásárból hazajárni. Ha ezek a zsbivásári esomagok mind végig surolják a villamosban lévő utasok ruháját, a hölgyek harisnyáját, mert hiszen a leszálláshoz végig kell menni az egész kocsin, — úgy ebből a panaszok hosszú sora keletkeznek.

Ez a zsbivásári forgalom leginkább a Csapó utcai vonalat érinti, de tekintélyes része van ebben az átszálló utasok révén, a villamos többi vonalainak is.

Vannak nagyobb bórondók, ládák, kosarak, amelyek a fennálló szabályok szerint csak a kocsi első peronján helyezhetők el. A javasolt rendszer mellett ezekkel a csomagokkal végig kell menni nyomulni a zsufozt kocsi közönségén, ha az egyáltalán lehetséges volna.

A fel- és leszállásnál mutatkozó torlódáson véleményünk szerint valóban nagyon sokat segítené a közönség azzal, hogy a megállóhelyeken, a villamos beérkezése után nem torlaszolódnak el a felszállni akarók a kocsi feljára, hanem engednének szabad utat a leszállóknak. Így az utas kieserőldés bizonyára gyorsabb lenne.

Halljuk az ellenvetést, hogy külföldi vasutaknál a javasolt rendszer jól bevált. A rendszer eredményes bevezetésének külföl-

DEBRECZEN 5 OLDAL
1943. XI. 23.

dön éppen úgy, mint nálunk, tudomásunk szerint három feltétele van: e célra berendezett kocsik, egyszerűbb tarifarendszer és normális utasforgalom. Ha ezek a feltételek fennállnának, nálunk is meg lehetne a rendszert változtatni, sőt véleményünk szerint az több szempontból előnyös volna. E feltételek teljesítése nélkül azonban a rendszer külföldön sem jó, tehát olyan tömeges utasforgalom és zsufotság mellett, mint nálunk van egyes napszakokban, a rendszer megbukik.

Még csak annyit, hogy a rendszer bevezetésével, a miénkhez hasonló viszonyok között, több évvel ezelőtt kísérletezett a budapesti villamos is. A kísérlet — mint arról a budapesti villamos vezetésétől közvetlenül értesülünk — a legnagyobb sikertelenségbe fulladt úgy, hogy kénytelenek voltak a kísérletet sürgősen megszüntetni.

Szolgáljon a budapestieknek ez a kedvezőtlen tapasztalata nekünk debrecenieknek is okulásul.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 20-án reggel 8 órától november 27-én reggel 8 óráig: Kossuth, Piac u. 26, telef. 30-9; Magyar Korona, Kálvin-tér 15, telefon: 16-06. — Arany János Csapó u. 66, telefon: 11-78, sz. Hungária, Szoboszlói út 4 sz. telefon: 32-50 szám.

Dalolva jár az óra

Tik-tak, dalolva jár az óra. Éjfel felé közelegve már. Halk hangja most a ósöndbe koppan amíg a ósönd éjfelre jár.

Csodákozón kegyel fel olykor, rám néz és egyet int felém. S mutatja, mennyi már az óra, minthogyha én azt kérdezném...

és zsbörtölődő lesz a hang, s hogy én még mindig tenn vagyok. S mikor lefekszik, ut kolompja ölegetedten egy nagy-t.

ANTALFY ISTVÁN

— Kállay Miklósné vasárnap megjelent az esztergomme gyűlésen, ahol kiosztotta 35 földhözjutott hadiözvegynek és rokkantnak a birtokbavételként fizetendő első részletet.

— Gyászjelentészeteket tartottak Ferenc József halálának évfordulója alkalmából hétfőn Budapesten a várplébániatemplomban.

— A katonai szolgálatot teljesítő kereskedő helyett felesége folytathatja az iparát. A kihágási tanács mondotta ki ezt a döntést úgy kihágási ügy tárgyalásával kapcsolatban.

— A Faluszövetség országos seregszemléjét november 26-án tartja meg Budapesten a Vigadóban. A seregszemle célja az időszaki gazdasági kérdések megvitatása.

* Eljegyzés. Kozma Erzsébet és Vass József jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

* Új tanfolyam kezdődik december elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Stezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskolájában. Piac-utca 78. Előke-szítés államvizgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943-44.

* Megkezdődött a hó- és gumicípő, valamint cipzárjavítás Kovácsnál, Deák Ferenc 3.

Érmet, régi pénzt, háborús sapkajelvényt, — sportérmet maga árón vesz

ÉREMGYŰJTŐ

Debrecen, Nyil-utca 111 szám. Régi pénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6—9-ig

Óros nő

megbecsüli a rég bevált Pyramidont. Megszünteti a fájdalmait és így megóvja a korai öregedéstől. Fejfájás, rossz közérzet ellen segít a

— Szeretletvaosora a Kossuth-utcai egyházközségben. A Kossuth-utcai egyházközség nőszövetsége a szegény iskolás gyermekek felruházásának javára folyó hó 28-án, azaz vasárnap este fél 7 órakor szeretetvaosort rendez a régi Dóczy-intézet ebédlőjében. Vaosorajegy ára személyenként 4 pengő. Az összeövevényen Kocz Aurélné nyug. leánygimnázium igazgató „Sárga rózsák” címmel tart nagy érdeklődéssel várt előadást. Vaosorajgyek kaphatók a nőszövetség elnökségénél Kossuth-u. 33. sz. és a lelkészi hivatalban Kossuth-utca 75. szám alatt.

— Beregszászon halalos ítéletet hirdettek ki. Sipos Sándort ítélték halálra, aki Szász Károlyt mulatozás során szívszúrta.

— Beiratkozás a munkásfiskolára. A munkásfiskola iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Miután folyó évi december hó 4-én lesz a megnyitás, felkérjük azokat a munkástestvéreket, akik még nem iratkoztak be, hogy ezen kötelezettségüknek mielőbb tegyenek eleget. Annál is inkább, mert a megnyitás után már nem lehet beiratkozni a létszám betöltése miatt. Beiratkozás e héten kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 9—12-ig, ugyanezen napokon délután 6—8 óra között a Ferenc József-út 36. szám alatti helyiségben.

* Debrecen sz. kir. város Zeneiskolája felfüvés nevezetese uruja mint fuvola-előkeezítő, fuvola, oboa, klarinét és lagott) és nagybőgő tanzakokra pótbearatkozást hirdel. Fuvola tanzakra 60 pengő tandij mellett már 8 éves kortól lehet jelentkezni. Bearatási díj 12 P. tandij többi fuvós és nagybőgős tanzakon 40 P. mely összeg részletekben is fizethető. Bearatkozás d. e. 10—12-ig és d. u. 4—5-ig szombatot kivéve. Vár u. 1. sz. (Telefon: 25—96.) igazgatoság.

— A debreceni Tisza István tudományegyetem szabadegyetemén (Népszerű Főiskolai Tanfolyam) a Déri-múzeumban november 26-án, pénteken 5 órai kezdettel előadást tart dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár „Kant élete és bölcselete” (vetített képekkel), 6 órai kezdettel dr. Orsós János Imre egyetemi ny. r. tanár „Háborus borbántalmak és elhárításuk (vetített képekkel) címen. Belépés díjtalan.

— Csokonai Vitéz Mihály születésének megörökítésére újabb ismét több adomány érkezett be szerkesztőségünkbe. A Tiszántúli Szépművés Céh következő tagjai adakoztak a nemes, szép célra: dr. Korpássy Lászlóné 5, Veressné Főző Erzsébet 5, Szendy Tihamé 2, dr. Korill Ferencné 2, Oláh Gézáné 1, Ladányi Mária 1, Erdélyi István 1, Erdős Erzsébet 1, Bányay Mária 1 pengővel. Az adományokat eljuttattuk a Csokonai Kör elnökségéhez.

— A Csapókerthben az anyák találkozójának helyét áthelyezték a csapókerthi ref. gyülekező teremből a Sámsoni-úti állami iskolába. Igen népesnek és életképnek ígérkező ez a csoport, melynek találkozóján 50 édesanya jelent meg. Érdekes megfigyelést tettek a vezetők, mégpedig azt, hogy az az új intézmény a kertészekben inkább tud eredményes munkát kifejtetni, mint a központi helyiségekben.

— Finn-ugor néprokongsági ünnepséget rendezett Budapesten a Turáni Társaság, a Magyar-Eszt Társaság és a Magyar-Finn Társaság. Az ünnepélyen megjelent Szinyi Merse Jenő kultuszminiszter is. Az ünnepi beszédet dr. Hankiss János államtitkár mondotta.

Kihágások nélkül, simán lépett életbe Debrecenben a gépkocsiforgalom hétfői korlátozása

A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése következtében november 20-ától szombattól kezdve élebelépett a gépkocsiforgalom hétfői korlátozásáról szóló rendelet. A rendelet értelmében szombat délutántól hétfő reggelig csak azok a gépkocsik közlekedhetnek, melyek megkapják az „E” betű helyett a „U” betűjelzést. Ezt a jelzést kapják az orvosok kocsijai, az állami és törvényhatósági gépkocsik és a berautók. Debrecenben — mint már arról beszámoltunk — több, mint száz kocsi kapta meg az „U”-betűt és Hajdú vármegyében másfélszázra tehető a hétfői forgalomra is engedélyezett autók száma, ami körülbelül az „E” betűs autók ötven százalékának felel meg.

A hétfői autóforgalom korlátozás első napjai simán, minden zökkenő nélkül folytak Debrecenben. A rendőrség fokozott éberséggel figyeli a rendelkezés végrehajtását és az a tény, hogy egyetlen kihágási eset sem merült fel, bizonyítja, hogy a közönség teljes mértékben átérzi az anyagtakarékossággal kapcsolatos intézkedés szükségességét és fegyelmezetten tartja magát annak előírásaihoz.

Lukács Béla miniszter Debrecenbe érkezik Hajdú Sándor temetésére. Hajdú Sándor MEP főtitkár temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a köztemető I. oszt. díszavatólozójából. A temetésre Debrecenbe érkezik a fővárosból Lukács Béla miniszter, országos MEP elnök, Kőlcsey István gazd. főtanácsos, Papp Sándor kormányfőtanácsos, dr. Nádas János, vitéz Bíró György. Az országos párt részéről Hajdú Sándort Papp Sándor országos pártigazgató búcsúztatja. Szabolcs vármegye részéről pedig dr. Farkas Lajos, a HONSZ országos alelnöke mond búcsúbeszédet.

Dr. Bánáss László prépost-plébános ma délután tartja nagyszabású előadását a Szent Erzsébet Nőegylet teadélutánján, melyet a MANSZ helyiségében rendeznek. Dr. Bánáss László az egyesület vezetője Szent Erzsébetről fog beszélni, szeretné a társadalomba beléltetni Erzsébet gondolatát, hogy a hölgyek ezt az utat kövessék. Utána dr. Józsa Odénné saját titélieményeiből részleteket mond el. A Szent Erzsébet Nőegylet elnöksége — mint utána külön meghívott nem bocsátották ki — ezúton szeretettel hív és vár minden érdeklődőt a teadélutánra, mely öt órakor kezdődik.

A volt fasiszta nagytanács. csak öt tagja van letartóztatásban. Chiassói jelentés szerint a volt fasiszta nagytanácsnak nem tizenhárom tagja van letartóztatva, amint azt egy téves híradás jelentette, hanem csak öt. A többinek sikerült idejében elmenekülni.

A montecasinoi apátság kincseit a német megszálló hatóságok rendeletére összecsomagolták és biztos helyre szállították. Az apátság szerzetesei Róma három kolostorában kaptak helyet.

Korlátozták a német gyorsvonati forgalmat — jelentik Berlinből. A korlátozásra azért volt szükség, mert az 3si forgalom következtében a vasúthálózat túl van terhelve.

A haretéren elesett férje helyébe Miskolc városi kézbiztosnak alkalmazta Jablonsky Istvánét. A minap kezdte meg munkáját. Egy téhergépkocsi elütötte és sérüléseibe a kórházban behalt.

Sváje könyveket gyűjt a hadifoglyoknak. A könyvek százezerszámra érkeznek a világ minden részéből, sőt többszáz ember jelentkezett, aki a könyvek csomagolásában hajlandó segíteni.

Szerelmi civakodás miatt ágyában ülve a mestergerendára felakasztotta magát egy 19 éves fiatalember

A debreceni rendőrségnek telefonon jelentették, hogy a Pozsonyi út 19 szám alatt lakó Gyarmathy Imre, 19 éves fiatalember felakasztotta magát.

A rendőrség részről bizottság szallt ki. A vizsgálat során megállapították, hogy Gyarmathy Imre még az esti órákban követte el az öngyilkosságot. Ágyában ülve az alacsony szoba mestergerendáján lévő szegre oda kötött egy erős cukorkapárgát és annak végét nyakára hurkolva egy kisse hátra dőlt. A fulladás így következett be és mikor a rendőri bizottság kiszállt, akkor is úgy volt az öngyilkos, ülő helyzetben az ágyban felakasztva. A halál már legalább 8-10 óraja bekezdett, amikor felfedezték tettet.

Hozzájáruló a kihallgatás során elmondották, hogy Gyarmathy Imre két év óta udvarolt egy leánynak. A szerelmmel kapcsolatban az utóbbi időben olyan problémák merültek fel, hogy az érzékeny lelkű fiatalember nem érezte magát eléggé erősnek ezeknek a problémáknak megoldására, hanem inkább végtelent életének. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították. A vizsgálat folyik az öngyilkosság hátterének tisztázására.

A magyar arany vitézségi érdmet adományozta a Kormányzó Úr Koltai Mihály lt. őrmesternek, mint a honvédség 29-ik tagjának, kimagaslóan vitéz magatartásának elismerésül.

Hároméves gyermek hirtelen halála. László Ilona 3 éves gyermeket, hajdúdorogi, Gyep utca 23 szám alatti lakost, aki a debreceni menhelyből kihelyezett gyermek volt, tegnap reggel súlyos állapotban, haldokolva hozták be a debreceni menhelyre. Itt nyomban kezelés alá vették, de már nem lehetett rajta segíteni és a kislány néhány óra múlva meghalt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították és elrendelték felboncolását a halál okának megállapítása végett.

Eljárás indult árdrágítás miatt Rab József kabai gazda ellen, aki 10 mázsa csövesstengerit adott el mázsánként hatvan pengőjével.

A tilosba tévedt esírlék miatt összeveszett Domokos Imre gazda, Jeney Sándor szőlőszósszal. A vita hevében öklével úgy megütötte a csösz Domokos, hogy 8 nap alatt gyógyuló sérülést szenvedett. A gazda ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt megindult a bünyvadi eljárás.

Munkaközben egy gerenda ráesett Nagy Mátyás 39 éves férfi. Bellegelő 288. szám alatti lakosra az epreskerüti faraktárban. Nagy Mátyás medencecsonttörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították súlyos sérüléseivel.

Egymilliárd dollár értékű árut szállít egymásnak Anglia és az USA a kölcsönös segítség alap kiegyenlítésére.

Tüzesórával állítják meg a vonatot a kunsági tanyavilágban a feltételes megállóhelyeken. Az eredeti jelzőkészülék eddig hibátlanul bevált.

Kolozsvár téli ruhaakciót indított. Az értekezleten dr. Traeger Ernő miniszteri osztályfőnök szólaft fel rámutatva arra, hogy a mozgalommal Erdély példát mutat az országnak.

Bergeret tábornok az algiri börtönben öngyilkosságot kísérelt meg. A De Gaulle tábornok parancsára letartóztatott Bergeret sorsáról közelebbi részleteket eddig még nem közöltek.

Húszmillió embert kell a háború után lakóhelyére szállítani az európai segítőbizottság legutóbbi ülésének megállapítása szerint. A fegyverszünet utáni hat hónapban 45 millió tonna árura lesz szüksége Európának. A nagy árumennyiség elszállítására 23 millió tonna hajótér szükséges.

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni törvényszék fogházának átadták Ungvári László timárt és három társát, akiket azal gyanúsítanak, hogy „feketéztek” az állati bőrökkel. Ungvári telepén a házkutatás során olyan bőröket találtak, melyeket nem jelentett be és feldolgozásra sem utaltak ki részére. Az ügyészség a gyanúsítottakat kihallgatta és mivel szökésüktől tartani nem kell, szabadlábra engedte őket. Az eljárás folyik tovább az ügyben és több kihallgatásra kerül sor, főleg vidéken.

Ma este 7 órakor tovább folytatódik az ifjúsági vezetőképző tantolyam a református egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17). Ahitatót tart Uray Sándor lelkipásztor, megbeszélést, bevezető előadást pedig Pataki László lelkész mond.

Üstököst láttak Kiskunfélegyháza és Csongrád felett. A tiszta, derűs égbolton egyszerűre csak megjelent egy hosszú félkör alakú fehér csík északnyugati irányban, a csík nemsokára megvastagodott és széle kirojtoscott. A jelenség tíz percig volt látható. A hulló meteor vagy üstökösdarab Kiskunfélegyháza és Csongrád között ért földet.

Elélmiszereket vitt Budapestre özv. Simon Vilmosné hajdú szovátí asszony és ruhaneműre cserélte be. Hajdúszovátón a ruhaneműket 50-60 százalékos drágítással akarta forgalomba hozni. Az asszony ellen megindult a bünyvadi eljárás.

A windsori herceg ültetvényes lesz? Londonból jelentik, hogy a windsori herceg baráti köreiből sejtetni engedik, hogy a windsori herceg azzal a gondolattal foglalkozik, hogy lemond a Bahama-szigetek főkörmányzói tiszttségéről, ha az angol kormány nem biztosít számára egy kedvezőbb állást. Testvére ugyanis, a gloucesteri herceg, röviddel ezelőtt Ausztrália főkörmányzója lett. A windsori hercegnek az a szándéka, hogy adott esetben az USA-ban Marylandban egy nagyobb ültetvényt vásárol.

Tutajlopással vádolták Falasak Dezső fakereskedőt, aki a vád szerint a Nagy-Ág vizéről 18 köbméter fából készült tutajt loptott el. Tulasak bizonyította, hogy a tutajokat a víz áradása törte össze és sodorta el. Nem tartott meg magának semmit. A törvényszék felmentette Tulasak Dezsőt a vád alól. A debreceni törvényszék most tartott volna tárgyalást az ügyben, de a vádlott nem jelent meg és a tárgyalás elnapolását kérte.

Árdrágítási ügyek a debreceni törvényszék előtt. Dr. Pogány Béla bíró hétfőn tárgyalta Csobán Lajos debreceni lakos bűnyűjét, aki szemestengerit adott el magasabb áron. A bíróság tekintettel arra, hogy a drágítás nem volt nagy, 80 pengő pénzbüntetésre ítélte el. Özv. Dóczy Imréné esírlék adott drágábban, elítélték 50 pengő pénzbüntetésre. — Biharj András szepesi lakos munkabérszora miatt került a bíróság elé, mert drágán bállalta a szén és fa fuvarozását mázsánként 80 fillérjével. Elítélték 14 napi fogházra. — Szegedi Margit derecskei lakos a hagyományt adta magasabb áron, elítélték 100 pengő pénzbüntetésre. Az ítéletek jogerősek.

„Ha a hideg víz magától felforr a pohárban — hazatér a férje”
Két ravasz cigányasszony, Lakatos Györgyné és Farkas Piroška a napokban betértek melegekedés ürügyével Virág Mihályné egykei asszony házához s beszélgetés közben elmondották, hogy ők értenek a titkos tudományokhoz, tudnak jósolni is. Tudják azt is, hogy a férjét, aki már 13 hónapja van a haretéren egy barna asszony vitette ki és az gátolja meg, hogy hazatérjen. A varázslatot ők megtörik de áldozton száz pengő értékű holmit. Annak bizonyítására, hogy tényleg s varázslatos, hatalmuk van, kijelentették, hogy csak akkor adjon, ha látja, hogy egy pohár víz magától felforr.

Ha a hideg víz magától felforr a pohárban, hazatért a férje — mondották a cigányasszonyok. Virágné átadott egy poharat hideg vízzel. A vízbe belegett az áldozat jeléül Lakatosné a Virágné pénzéből 20 pengőt, majd letakarta a poharat fekete kendővel. Közben Kicsenő a pénzt a pohárból, habzó port öntött a vízbe és a hiszékeny Virágnénak mutatta a habzó vizet. A jámbor asszony az első meglepetésében engedte, hogy a két cigány nő elvigye a cipőjét, kabátját, kendőjét. — Másnap tett csak feljelentést a családjában. Elfogták Lakatosné, aki visszaadta a 20 pengőt, de Farkas Piroška megszökött a ruhával, cipővel. A két család cigányasszony ellen megindult a bünyvadi eljárás a debreceni ügyészségen.

Bajtárskeresés! Felkérem azon volt es. és kir. 39. gy. ezredbeli bajtársakat, hogy címüket közöljék velem, akik emlékeznek arra, hogy 1918 év november hó végén a velem egyidőben szerelték le. Vitárius Sándor, Debrecen. (Petrik Károly cég.)

Két hétig tárgyalta zárt ajtó mellett a debreceni ötös tanács

Két hétig tárgyalta a debreceni törvényszék ötös tanácsa dr. Jeney Sándornak, a törvényszék elnökének vezetésével Maramaroszigeten egy nagy ügyben, melyet hivatalos hatalommal visszaélés miatt indítottak többek ellen. A bíróság 160 tanut kérdezett meg és 160 vádlottnak a védekezését hallgatta meg. A tárgyalás mindvégig zárt ajtó mellett folyt. Helyi hírdetésre nem került sor. Hirtesülésünk szerint, bizonyítást rendeltek el és a tárgyalást elnapolták.

Jeney Sándor dr. Schéda László ügyész a tanács tagjával visszaérkezett már Debrecenbe.

A kályhából kipattanó szikrától meggyulladt a ruhája és súlyos égési sebeket szenvedett egy gyermek

Hajdúszoboszlóról súlyos égési sebekkel szállították be a debreceni börtöngyógyászati klinikára Horog Irén 3 éves kisleányt. A gyermek a konyhában játszadozott és a tűzhelyről kipattanó szikra játékközben meggyújtotta ruháját. A kislány csak akkor vette észre, mikor már a ruha lángalobbant. Égő falkyákent, sikoltozva futkosott lefelé a konyhában a borzalmas égési sebek következtében. Mire a ruhát a házbellek letépték róla, már, súlyos, harmadfokú égési sebeket szenvedett és eszméletét veszítette.

A debreceni klinikán kezelés alá vették. A kislány állapota rendkívül súlyos, életbenmaradásához kevés a remény.

Heves utcai harcok voltak Tel Avivban a zsidó lakosság és a brit rendőrség között. Tizenegy brit rendőr és huszonegy zsidó életét vesztette a négyórás utcai harcban.

Az essenj bányákban bombabiztos óvóhelyeket rendeznek be az üzemek kívül helyezett támasokban. A régi tárnákat a városi lakosság rendelkezésére is átadják és egy-egy tárnában többszáz embert tudnak elhelyezni.

Farkas király teljesen meggyógyult. További hivatalos jelentéseket nem adnak ki állapotáról.

Lezuhant egy amerikai repülő. Clovis közlekedésében. A repülőgépen levő 27 északamerikai repülő életét veszítette.

Rejtélyes csomagot találtak Stockholmban az egyik utcán. A csomagban a Delfinen és Nordparen svéd bűvárhajok hat tervéről és egyéb részletekről szóló iratok voltak.

Családvédelmi szempontokból felemelték a bíróság lefoglalható jövedelmeket. A hivatalos lap közli, hogy a bírói eljárás során lefoglalható összeg az évi 3000 pengőnél kezdődik, nyugdíjknál évi 2000 pengőnél, a munkabéreknél pedig csak az évi 2400 pengő felülemelkedő összeg foglalható le. A rendelet január 1-én lép hatályba.

Sikkasztó munkácsi tisztviselő került a debreceni tábla elé Görey Béla személyében, aki a járattelvélezésnél 2603 pengőt sikkasztott el. A törvényszék egyévi börtönre ítélte el a tisztviselőt, aki azzal védekezett, hogy feltörték kétszer is a fiókját és ellopták a hivatalos pénzt. Védekezését nem fogadták el, mert a hivatali főnök felhívására sem számolt el, hiába kapott többször felszólítást. A debreceni tábla elnapolta a tárgyalást.

Hölgyeim!
Nem drága az ANGORA KALAP,
ha „KALAPIPAR”-nál
Széchenyi-utca 7. szerzi be
TURBANSZERU FAZONOK IS
P 55. — -től

I R Ó G É P
javítás újjáépítés
HURAY műszerész m.
IPARKAMARA

Gyászrovat

Meghalt Szegedi András, Debrecen egyik legrégebbi műkertésze életének 87-ik évében hosszas gyengélkedés után. Az elhunyt korának egyik legképzettebb iparos volt és a régi Debrecenben rendkívül értékes munkát fejtett ki a kertkultúra kialakítása terén. Halálát kiterjedt rokonság: a Szegedi, Obendorfer, Bartha, Szabó, Kapros és Müller családok gyászolják. Szegedi András temetése f. hó 24-én, szerdán d. u. 3 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a köztemető II. A) ravatalozó terméből.

Vitéz Markos Ferenc dobánygyári nyugdíjas 50 éves korában elhunyt. Temetése kedden három órakor lesz a hármastereből református szertartással. Lakásunk: Dévai-utca 51. Csúrka temetkezés.

Szendy Istvánné Lévy Erzsébet 38 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Kaszás János rep. tizedes 23. évében elhunyt. Temetése Monoról való hazaszállítás után ma délután 4 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából. Lakás: Báthory-utca 27. Temetését Bartha vállalta végzi.

Tóth Imre nyug. tűzoltóőrmester 71. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából. Lakás: Mátyás király-utca 34. Temetését Bartha vállalta végzi.

Közönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretett férjem ravatalozójában gyászomban részvételt osztottak, arra köszörül, csokrot helyeztek, fájó szívvel igaz köszönetet mondok. Öv. Járny Ödönne.

Közönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, valamint a MAV zenekarának és dalkörének, akik drága jó férjem és édesapám, Mátya (Mutschinsky) Miklós temetése

tésén résztvettek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Gyászoló család.

A József kir. herceg-utcai betörő a vádtanácsból kéri szabadlábra helyezését, mert ő csak a tolvajt lopta meg

Beszámoltunk arról, hogy a rendőrség elfogta Kiss Imre debreceni asztalosmesterét, aki a József kir. herceg-utcan 6000 pengős betörést követett el és a ruhákat Budapestre a Teleki-terem adta el. A rendőrség átadta a betörőt az ügyészségnek.

A vizsgálóbíró most kérdezte meg Kiss Imrét, aki kijelentette, hogy ő nem követte el a betörést, csupán a tolvajt lopta meg. Nem mászott be Szondi Károly lakásának ablakán, az utcán adta át neki egy ismeretlen férfi a ruhákat, valószínűleg az volt a tolvaj, hogy vigye el egy öszereshez. A ruhákat átvette, de nem vitte el, ahova mondták, hanem Budapestre vitte eladni.

A vizsgálóbíró a bizonyítékok alapján letartóztatásba helyezte Kiss Imrét, aki két hónapig elzárva volt. Kiss Imre a vizsgálóbíró végzése ellen a vádtanácsba fordult, ahol szabadlábra helyezését kérte. Azokat, akiket mint organdákat fogtak el vele együtt, szabadlábra engedték.

Kétezer pengőt vesztett el a Piac-utcai Csengeri Géza Arany János-utca 42. szám alatt lakó szállító, akinek a pénz, áru átvételre és szállításra Lipták Andor Csapó-utca 42. szám alatti lakos adta át. A pénzt nem szolgáltaták be a rendőrségnek s így Csengeri kénytelen volt Liptáknak a 2.000 pengőt megfizetni.

A Juhartó Gazdak Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta közgyűlését a Gazdasági Egyesület helyiségében. A közgyűlést a tagok létszámra való tekintet nélkül tartották meg mivel az elmúlt hét vasárnapjára összehívott gyűlés határozatképtelen volt. A gyűlést dr. Kertész Kálmán nyitotta meg, üdvözölte a tagokat és bejelentette, hogy elnökségét meg kell tartani, mivel a volt nagygyűlés elnök Balogh István halála óta még nem töltötték be az elnöki tisztséget. A megjelent tagok egyhangúlag Polgári Miklós választották meg elnöknek. Polgári Miklós székfoglalójában ígerte, hogy a 80 éves egyesület további felvirágztatása érdekében tevékenyen fog és kérte a tagok támogatását. A közgyűlés lejegyzését ügyek tárgyalása után rövidesen befejeződött.

Hajdú Sándor

A Magyar Élet Párt Szabolcs és Szatmár vármegyei szervezetének főtitkára, tartalékos főhadnagy, stb. több katonai és polgári kitüntetés tulajdonosa.

48 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 11 órakor lesz a diszravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint.

KÖZGAZDASÁG

Rendelet a sertések adásvételének és iorgalmának újabb szabályozásáról

A közellátási miniszter rendelete értelmében december 1-től 20 kg-nál nehezebb és 80 kg-nál nem súlyosabb élősertést, tenyészsertést pedig 80 kg-ot meghaladó súlyban is csak a következő személyek, illetve szervek vásárolhatnak: Gazdakönyvvél ellátott gazdálkodók, gazdakönyvvél el nem látott olyan személyek, akiknek süldevásárlási igazolványuk van, a köznyelési célra vagy állami akciók céljára vásárolt sertésekre vonatkozóan a földmivélségi miniszter vagy az általa megbízott szerv, a sertés vásárlására jogosított országos vagy körzeti kereskedők, az Allatforgalmi Központ mint szervezet és végül a közellátási miniszter vagy a megbízásából eljáró hatóság által kijelölt húsparasok, de ezek is csak a jogosított országos vagy körzeti kereskedőtől.

Nyolcvan kg-nál nehezebb élősertést, tenyészsertés kivételével, december 1-től csak sertés vásárlására jogosított országos, vagy körzeti kereskedők, az Allatforgalmi Központ, a kijelölt húsparas, továbbá az a bérhizlaltató, akinek az Allatforgalmi közellátási miniszter utasítása szerint átvételi utalványt

adott és végül az a bérhizlaltató magánháztartás, amelynek a községi előjárás sertésvásárlási engedélyt adott, vásárolhat.

A rendelet kiterjed a december elseje előtt megvásárolt vagy bérhizlaltási szerződéssel kötött, de a sertésnek tenyeg át nem adott sertésre is. Kimondja a rendelet, hogy a bérhizlaltó a bérhizlaltásra leköötött sertést csak az Allatforgalmi Központ által a közellátásiügyi miniszter utasítása alapján kiadott átvételi utalvány ellenében veheti át.

A bérhizlaltásra leköötött sertések átvételére jogosító átvételi utalványt csak olyan sertésre lehet kérni, amelyre a bérhizlaltási szerződés december elseje előtt megkötötték és a szerződés időpontig a közeleték bérhizlaltása esetében a közellátási kormánybiztoshoz, egyéb esetben pedig a közellátási miniszterhez benyújtotta. A magánháztartások a saját szükségletük fedezésére kötött bérhizlaltási szerződés alapján hízalt sertést a hízaltól átvehetik, ha a hízaltól lakóhelye szerint illetékes községi előjárás a sertésre vágási engedélyt ad.

Szabályozza a rendelet a ma-

gasszításra szóló sertésvágási és Eszerint a községi előjárás sertésvágási engedélyt csak annak adhat, aki a vágástól számított egy évre a háztartásához tartozó egy éven felüli személyek zsinórvégösszege, illetőleg a hatósági zsinórlással való részvesztről lemondott. A háztartáshoz tartozó minden négy, egy éven felüli személy után egy sertésre kell vágási engedélyt kiadni. Ha az említett személyek száma négynél kevesebb, a vágási engedélyt egy sertésre ki lehet adni, de az engedélyt a megszabott kötelező zsinórvégösszege alapján kell kiadni.

SPORT

Jó játékkal nagy győzelmet aratott a DVSC

DVSC-DIMAVAG 6:2 (3:1). A szilárd eső dacára közel 6000 néző ment ki a Dicsőgöti sporttelepre. A találkozó eredménye: Móró edző ennek ellenére Nagy Mihály mellett dönt a kapus poszt liggöben tartott betöltésével kapcsolatban. Így a DVSC Nagy Mihály — Gókal, B. Nagy — Orosz, Nagy H. Zilahi — Szabó, Tiszta Szilágyi, Mester, Sidlik összeállításban jut ki, míg a DIMAVAG Sidó — v. Bohus, Felföldi — Doma, Sós, Krucsay — v. Suhai, Práibelsky, Füzér, Fazekas, Turbékci csapatall játszik.

Kezdet után Dicsőgöri támad, de a DVSC jó ellentámadással válaszul Szilágyi Sós csak szögletre tudja szerezni, majd Móró edzőt hárítja szögletre Sidó, Füzér lövéseit Nagy fogja, majd Turbék 16. percben a kapus poszt liggöben tartott betöltésével kapu előtt Szilágyi a felugró Sidó elől haloba fejtli 1:0. Felföldi szabadrúgással Füzér szép fejjel eldobja meg Nagy Mihályt csak néhány méterre a kapu előtt. A 26. percben a cselező Mestertől Felföldi elszedi a labdát, hosszan kivágja jobbszéle, vitéz Jhai remekül veszi át lakóknál hajója B. Nagyot, befelje huz és a kapujában ragadt Nagy Mihály mellett élesen haloba vágja a bört 1:1.

Csokai szabadrúgása a levezén pattan, a 29. perc pedig újra meghozza a vezetést a debreceni csapatnak. Szabó előrob szelen, mintaszerűen ad be és Tiszta pompás lövéssel küldi góba a labdát 2:1.

Tiszta a következő akciónál a keményen játszó Bohus csúnyán megzúgja. A közönség hevesen tüntet a Bohussal és Sossal ellenükmenen játszó dicsőgöri védők ellen. Újabb debreceni gól vágástalja meg a közönséget. — Zilahi szabadrúgásával remekül uzrik ki Szabó, utána betálat a tisztán álló Szilágyihoz, aki egyből beragasztja haloba a labdát 3:1.

Három perc múlva a nap legszebb gólját lövi Sidlik. Szilágyi kikéveredik jobbszéle, onnan be ad és labdáját Sidlik egyből hatalmas lövéssel küldi góba. Jánia játékvétől megadja a gólt, Bikay partjelző azonban beint, hogy les előzte meg az ütőt. Tavas, érthetetlen meglátás de a játékvétől visszavonja előbbi ítéletét. A közönség hevesen tüntet az egyébként is nagyon gyengén működő és a játékvétől felesleges lengetéseivel ávaró Bikay szatmári partjelző ellen.

Szűnethen Móró edző lövésre buzdítja a csapatot: — Minden helyzetből kapura küldeni a labdát — mondja — Sidó jobb asztali teniszese, mint kapus... lehet neki gólt rúgni. — Megkérdezzük Jánia játékvétőt a visszavonásról felől. — Én nem látam semmi szabálytalanságot, megadtam a gólt... Partjelzőm intett be lest, erre kénytelen voltam visszavonni. Szerinte Szabó állt lelen.

A II. félidő debreceni támadásokkal indul. Tiszta a 16-oson csúnyán felvágják. Csokai hatalmas szabadrúgását a kapu előtt Suhai és Fazekas indítanak olykor támadást, de a DVSC védelem élen Csokaival bíztosan utasítja vissza Jánia, csokai Mester kanyarodik és a kifutó Sidó mellett beteszi a labdát 4:1.

Egy perc múlva Nagy István talpa-

son felül annyiszor 2 kg zsír be szolgáltatására kell kötelezni. Akánnál az említett személyek száma négynél kevesebb. A gazdálkodó az éves gazdasági események és időszak mezőgazdasági munkások részére szerződéssel biztosított természetbeni járandóság vagy felvezés fedezése céljából sertésvágási engedélyt kérhet. Kimondja a rendelet, hogy december 1-től 1944 június 30-ig terjedő idő alatt bérhizlaltási szerződést csak az Allatforgalmi Központ köthet.

— Debreceni takarmányárak: takarmányra olajbogyó 21—24, tök fehérvér 40—41, káposzta 35—41 P.

DEBRECZEN 7. OLDAL

1943. XI. 23.

Nyúlton városok közötti versenyben 1. Budapest 55,2 ponttal (Pataky 9,6, dr. Nemere 9,6, Bortók 9,5, Szóó K. 9,2, Vigh 8,9), 2. Debrecen 55,5 ponttal (Tóth Lajos 9,8, Szabó 9,6, Mogyoróssy 9,5, Hajdú 8,9, Vermes 8,9, Papp 8,8).

Egyénileg 1. Tóth Lajos D 9,8 p. 2. Mogyoróssy D 9,8 p. 3. Pataky B 9,6 p. 4—5. Szabó D, Szóó B és Bortók B 9,5 p.

Vegéredményben a lebonyolított versenyzámok után Debrecen sz. kir. város vándordíjának ezévi vedője Debrecen együttese lett 333,5 pontot érve el. 2. Budapest csapata 322,6 ponttal. Az egyéni versenyben, mely válogató verseny is volt egyben a december 19-én Helsinkiben sorakerülő magyar—finn tornászokra, a következő sorrend alakult ki: 1. Pataky Ferenc B 58 p. 2. Tóth Lajos D 57 p. 3. Mogyoróssy Győző D 57 p. 4. Bortók Jenő B 56,5 p. 5. Hajdú Gyula D 55,9 p. 6—7. Holtversenyben Szabó Miklós D és Szóó Károly B 55,8 p. 8. Tóth Károly B 54,4 p. 9. Vermes László D 54,2 p. 10. dr. Nemere József B 54 p. 11. Papp B. L. D 52,6 p. 12. Schmitzbauer József B 52,4 p.

Az egyéni versenyzámok között a DTE és a DEAC holtversenyben mutatott be pompásabbul pompásabbul gyakorlatokat s itt különösen Csáczay Katalinnak, Kiss Máriának, Tóth Magdának, Oláh Katalinnak, Lőrincy Sárának, Lőrincy Irénnek, Kapusy Juliának volt nagy sikere. A holtverseny szabadonválasztott karikagyakorlatokat, buzogánygyakorlatokat és levezénkorlát gyakorlatokat mutatott be. A verseny szögletén Fux Antal tanügyi fotanácós adta át a hatalmas szereget a debreceniek csapatkapitányának, Tóth Lajosnak a nagyserű tornászviadál a Nemzeti Hírszék hangjaival ért véget.

A verseny mintaszerű, pontos és kifogástalan megrendezése Schmidt Gyula testnevelési tanár érdeme, aki fáradságtalanul dolgozott a siker érdekében. Az ő lelkes és odaadó munkájának köszönhetjük a vasárnapi nagy sikert.

Még valamit a fővárosi pontozóokról. A közönség bizony nem egyezzen hangosan adta kifejezést elégedetlenségének működésükkel kapcsolatban. Súlyosabb hibát nem csináltak, de azért az megállapíthatjuk, hogy ha a pontozóirok működését is pontozták volna, akkor úgy sportszerűségi, mint hozzáértésből a debreceniek számban ki sem fejezhető fölénnyel nyertek volna.

A DEAC kard- és törvívóinak szegedi diadala

Vasárnap Szegeden tartották meg az első egyetemek közötti kard és törvívó csapat és egyéni versenyt. Erre a versenyre DEAC vívói Ferenczy Pál vívómester vezetésével utaztak Szegedre, hol szép és figyelemreméltó sikert értek el.

A nagy és népes mezőnyben egyetemként négy vívó vehetett részt a küzdelmekben. Ez a találkozó volt az első a vidéki egyetemi vívósport életében. Debrecen csapata a pontversenyben első lett és az egyéni helyezésekben is kiválóan szerepeltek a DEAC-isták. A verseny részletes eredményei a következők: Egyetemek közötti pontversenyben első Debrecen, 2. Kolozsvár, 3. Szeged, 4. Pécs. Törvívóversenyben 1. Debrecen (Versényi Lajos, Debreceni Pál, Erhardt Tivadar, Bozóky Győző) összetételben. Tör egyéni versenyben háromszori hármas holtversenyben 2. Versényi (Debrecen) 7 győzelemmel, 3. Erhardt (Debrecen) 7 győzelemmel, 8. Bohn (Debrecen).

Kard csapatversenyben első Szeged együttese, 2. Debrecen csapata (Versényi, Erhardt, Debreceni, Harsányi) felállásban — Kard egyéni versenyben, holtverseny után 2. Versényi Lajos (Debrecen) 7 győzelemmel, 4. Erhardt (Debrecen) 5 győzelemmel.

A debreceni vívók újabb sikere Ferenczy Pál vívómesternek lelkes és eredményes munkáját igazolja. Legközelebb Debrecenben bonyolítják le az egyetemek közötti újabb vívóversenyt.

DVSC—Törköszentmiklósi LE 5:1. A Vasutas pályán játszott a két csapat előmérkőzést a DVSC-DIMAVAG találkozó előtt. A DVSC: Nemes, Kapusy, Hethy, Kertész Vargha, Rimogyi, Nagy II. Szabó, N. Jás. Tóth, Nagy IV. összeállításban játszott. Válogatott játékok után megérdemelten győzött a DVSC kezilabdacsapata. Góldobók: Nyilas és Tóth 2—2, Szabó egyet, Jók: Tóth, Nyilas, Varga, Kertész és Szabó.

Az NB II. mérkőzésen közöl kiemelték jelentőségében az Ungvári AC 5:0 arányú nagy győzelmé a Kassai AC fölött. Az UAC nagy fölénnyel nyeri az őzli bajnokságot s jövőre valószínűleg újabb NB I. csapatot jelent a kerületnek. Sajnos a harmadik reménybeli NB I. csapatunk a Nagy-

szabó

bányai SF 2:0 arányú vereséget szenvedett a Szentlőrinc AC-től. A Marosvásárhelyi SE 10:0-ra verte az M. Attilát, a Rusi Papp góliával 1:1-re játszott a Munkási LE ellen. A Sclárdal és Mihókkal, játékos Székelyföldi MÁV 2:1-re verte a Törökvet, melyben Kristóf hátrévet játszott.

Palotás István kerületi edző szatmári hír szerint a téli szünetben a szatmári Törökvet csapatával foglalkozik.

Gedeon és Tarányi budapesti sikere. Csásarnap bonyolították le Budapestén az országos egyéni birkozbajnokság első fordulóját a DVSC két kiváló birkozoja Gedeon Gáspár és Tarányi József a feléhez, illetve a nehézsúlyban a harmadik helyen végzett. A bajnokság második fordulóját jövő vasárnap bonyolítják le.

Levente eredmények: Debreceni MAV LE—Hajdúböszörményi LE 7:0 (3:0). Hajdúböszörményi, vezette Menyhart. Szép játék, megérdemelt győzelem. Góllövők: Balla (4), Fuzi, Fejér, Homola. Hajdúnánási LE—Hajdúsámsoni LE 2:0 (1:0). Hajdúnánási, vezette Tasnády. Góllövők: Kaptelmeier, Angyalati.

Nyíregyházi VSC—Sátoraly-újhely 4:1. NB III-as bajnoki mérkőzés, vezette Piller.

Körössy Antalról, a debreceni játékosvezető gárda kiváló tagjáról nagy elismeréssel írnak a délvidéki és körösmenti lapok a SzVAK—B. Törökvet NB II-es mérkőzés játékosvezetésével kap-

csolatban. A B-köcsésében megjelent „Körössy játékosvezető” ezt írja: „Körössy játékosvezető se elmény volt, a „Délvidék”-ben pedig ez áll: „Körössy nagyobb feladatok megoldására is kiválóan alkalmas, tárgyilagos játékosvezető.”

Farkas István vezetői a vasárnap sorra kerülő D MAVAG—Ujvidék NB I-es mérkőzést. Thomas dr. Pápan vezet NB II-es mérkőzést.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Városi Takarékszövetkezet és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1943 év január, február március hónapban elzálogított, illetve 1943 év július, augusztus, szeptember hónapban lejárt 1 számtól 3784 számig egyéb arany, 1 számtól 7732 számig egyéb ingó, továbbá 15914, 322209, 38865 zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltottak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1943 november 25-én délután 3 órakor a zálogház helyiségében árvereztetnek. Az ezidőszerinti árverésre kerülő tárgyak jegyzéké az intézet helyiségében megtekinthető. Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközözlendők Debrecen, 1943 november 8. Az igazgatóság.

LEGOLCSÓBBAN festőtisztító Weisz keféfestő Arany János u. 29 sz. keresztpülete. 1900 vv

UJJA varázsolom kabátját kosztumját, gyönyörű kivitelben „Tildi” divatszalon Rákóczi u. 11. 67—1282 12 4

KÖLCSÖNZÖK, veszek porszívót gramofont, lemezeket, ajánlok villanyzseblámpát, dinamófejet, kerékpár, rádióalkatrészeket, Soltész Kálmán-ter 2. Telefon: 12-59. sz. 67—1796 1 31

ONKENTES urak! — Egyenruha fészítést vállalok. Tegdes, Kálmán-ter 19 sz. 67—1996 11. 26

ZSIRBEZSOLGAL-TATÁS, gazdakönyveseknek is. Sertésvágást, pácolást, füstölést, egy helyen, felelősséggel vállalom. Simonffy u. 2 sz. Pával Ferenc hentes és mézsaos. 67—1962

CSERÉPTÉTEK javítását anyaggyűjtéssel, Bulyovszky, Kossuth u. 13. sz. 67—64

GRAFOLÓGUSNÓ minden ember kézírásából biztos analízist nyújt Széchenyi u. 43. 67—15

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpacakészletekért, — jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota 66—1991 1. 21.

TOLLAI legmagasabb nappal aron veszt „Hagygya” tolglyujtó telep. József kir. herceg u. 71 66—532

ELELMISZER, ITAL (18)

JONATHAN, batul, londonpepin alma kapható termelőnél, mázsa tételben is, Ungvár u. 4. sz. pavillonlaktanya mellett. 18 388 12 6

EKSZER, ARANY, EZUSI (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat magas aron veszek. Ekszer javítás, Pollák aranyműves Hatvan u. 2. sz. 19—572 11. 29

ARANYAI, ezüstöt, briliánsat, ekszert, napórbár veszek Szelecsényi Sas u. 2. sz. 19—495 11. 27

ARANYAT, ezüstmet, ékszereket napórbár veszt Takács Sándorné, Piac u. 56. 19—593 2. 18

RÉGI ékszereket, ezüstöt, drágaköveket, ezüstpézt, magas aron veszek, Frankl, Piac u. 73. 19—72

AUTO MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

EGY zsinóros villany-ondulólógó eladó. Cim kiadóban. 7—75

RÁDIO (58)

ALIGHASZNALT Orion szupergép eladó Temető u. 14 A). 58—49

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28—624 5. 3

BUTOR (9)

HALOSZOBÁK és konyhaberendezések a legjabb kivitelben állandóan raktaron Ujfalussyal, Bethlen 56. 9—1449 11. 26

FIGYELEM: Sajátkészítményű konyhaberendezések festett nájók kombinált szekrények raktaron Arany János u. 1. udvarban 9 645 11. 29

HALOSZOBÁKAT legolcsóbban bizalommal csak Lőcsel bútorüzletben vásárolhat. Eot vős u. 66 9 86 11 30

NINCSEN tenyes kárakunk bútorot olcsón adunk. Piac u. 71 szám. udvarban, Brilline. 9—1484 1 8.

ROKAMIEK fotolek, ebédőszékek, raktaron kárpitosnál. Timár u. 37 9—34

KETTŐ használt nagy fotel eladó. Rákóczi u. 52. sz. 9—13

KÁLYHACSÖVEK, vasmosó, összcscukható sodronyág, ágyterítő eladó. Érdeklődni lehet: Bundi u. 9. 9—4

LAKÁSI KERES (52)

KERÉKEK december hó elsejére kétszobás lakmindent ember kézírásából biztos analízist nyújt Széchenyi u. 43. 67—15

KÉT SZOBA HALLOS, háromszobás, vagy hasonló méretű teljes konyalmú (fürdőszoba, s gáz) lakást keres gyárvezető. Költség nem számít. Követitett díjazok. Ajánlatok „Nagyon sürgős” jellegre a kiadóba. Alkérletbe is. 52—32

LAKÓTÁRSNAK menne zsidó tisztviselőnek, magános hölgyhöz, esetleg ellátással. Ertesítéseket „Pontos fizetőknek kiadóhivatalba. 52—29

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLNÉM központban levő légfűtéses 2x1 szoba, összkomfortos lakásokat. Központi fűtéshez és lift kezeléshez értő egyénnek, kinek a városban 1 szoba, konyhás lakása van Cimeket a kiadóba kérem „Házfelügyelő” jellegre. 53—41

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BUTOROZOTT szoba, konyha használati, fiatal párnak azonnal kiadó. Margit u. 3 B. 10—43

JÓKARBAN levő két fotelt, asztallal, fürdőszobaberendezést tartállyal keresek. Cim kiadóban. 69—58

SZERÉNY bútorozott szoba, két férfi részére kiadó. Toldi u. 15. 10—9

ELVESZETT (13)

AKI megtalált harisnyát a Népházba vitte, de tévedésből elutasított, adja azt Schretter ékszerészhez. — Bathyány u. 13. 13—1

ELVESZETT Király Péterné névre szóló 3 és fél zsirjegy. A becsületes megtalálója 5 kg. lisztet kap Puzdra u. 7. Homokkert. 13—30

ELVESZETT kis kutyafehér pincsi, a Poroszlai úton. Megtaláló, vagy nyomravezető nagy jutalmat kap. Lajos király-ter 7. a honvéd szobornál. 13—63

IPROPELY méncsikó 22-én este elvesztett. — Megtaláló, vagy nyomra vezető jutalomban részesül. Telesi u. 70 alatt. 13—54

AKTATÁSKÁT szombatos a vasúti postán elhagytam. Becsületes megtaláló kértik jutalom ellenében leadni Sebők, Rákosi Jenő u. 7. 13—66

ELVESZETT egy fekete buksza 120 pengővel. — egy drb I.—II. isk. beiratási lappal és román személyazonossági iratokkal, a Rothermere és Hatvan u. között. Megtaláló jutalomban részesül: Eles Dénes I. II. o t Rothermere u. 13. 13—28

ELVESZTETTEM karórámát vasárnap a Hungária mozikban, öt órai előadáson. Becsületes megtaláló értékét megkapja, ha eljuttatja Kálmán-ter 9. sz. varroda 13—5

ELVESZTETTEM kisállomás körüli fekete ridikülömet zsirjeggel és pénzzel. Becsületes megtalálót kérem a ridikült zsirjeggel szolgáltatassa vissza. Pénzt megtarthatja. 13—40

VEGYES (68)

ELADÓ 3 darab használt kétszárnyú ablaktokkal és spalettával. Görbe utca 11.

CSEREÜZLET (11)

TENGERIÉRT és szénaért jó újbot adok. — Patay u. 13. 11—42

KÉT OLTZ féle képet, akt, üvegezett, szép nagy rámban adnék zsiradékért, szalonna, s liba, vagy kacszársírt s esetleg pénzt is. Csapó u. 53. negyedik ajtó. 11—6

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKÁGY, keményfából, fényezve 103.20 P. Szabó asztalos bútorüzletében, Csapó u. 33. sz. 27—191 2. 14.

HER, jókarban levő gyermekkocsi eladó. — Maróthy György utca 4. alajt. 27—1928

GYERMEK sportkocsi jó gumikkal eladó. Tancsics Mihály u. 38. szám. Nyilastelep. 27—17

HASZNALT RUHA, CIPO (69)

HÁROM darab használt nyest és egy új szőrmepélés női kabátba eladó. Bethlen u. 14. 69—37

ELADÓ finom női télikabát, Bikabérbáz, I. e. 4 ajtó. 69—1281

BUNDA, keveset használt szürke buendő, közép termetre eladó. Ugyanott egy vitrin is eladó. Megtekinthető: Jozsef kir. herceg u. 8. földszint jobbra. 69—58

NŐI és férfi télikabát eladó. Bathyány u. 10. sz. fodrászüzlet. 69—50

BÓRTALPU 44 es cugos cipő fekete. fehér se lyem ingbluz eladó Werbőczy u. 2. házfelügyelő. 69—45

FEHÉR gyermek hócipő női kabát, szukonsz szőrmé, zongoraterítő eladók Hüvelyes u. 11. sz. jobbra. 69—44

EGY békebeli fekete öltöny eladó. Nyil u. 34 69—22

GYAPJU gyermek macskók 1—3 évesig, teljesen új és estélyi ruha, egy ovális antik asztal eladó Rákosi Jenő u. 8. földszint 3. 69—913

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK (20)

CSAPÓ szőlfogó, két ajtóval, homályos üvegtéttel, szép kivitelben eladó, Sas u. 4. Váriné. 20—68

1100 UJ téglát adok terményért, vagy tűzfáért. Varga u. 33 20—1283

TÜZHELY KÁLYHA (16)

JÓKARBAN levő Jobbágy kályha eladó. Erzsébet u. 87. 46—36

EGY vaskályha, egy falor kályha eladó. Maróthy György u. 17. 46—54

INGOSÁG ELADÁS VEGETES (36)

ASZTALI mérleg 10 kilós, jó állapotban súlyokkal eladó. Szepeessy u. 21. üzletben. 36—1282

ANGORAFONAL eladó. Hatvan u. 46. sz. keresztpülete. 36—48

GAZDASÁGI TERNYENY (25)

GYÜMÖLCSFAK köszméték, rózsák még kaphatók. Ungvárytói Kürtös u. 19. huszárlaktanya mögött. 25—531 11. 30

SZÖLÖVESSŐ, gyökéres, sajáttelepment, különböző fajú, legolcsóbban, Barna 10. 25—36

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatresek állandóan raktaron Arúsit, becsérel, vasáros vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon 26-19. 24—1811 12. 4

MEHÉSZ gyalpad eladó. Tózsér u. 12. 24—3

INGATLANCSERE 39

ELADOM, vagy bárholva elcserelebe beköltözhető családi házat. Toldi u. 15. 58—8

ELCSERÉLEM főútonvalon levő házhelyemet vidéki házzal. Erdeklődni: Bőszörményi út 66. sz. 53—7

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ Rothermere u. 43 számú ház. Megbízott Pataky, Péterfia u. 53. sz. 17—74

ELADÓ HÁZHELY (16)

BELVÁROSBAN vilamoshoz közel 329 négy szögöl saroktelek sürgősen eladó. Bontási eredménye meg van, valamint kevés építkezési anyag. Péterfia 61. gyógyszer-tárban. 16—710.

ELADÓ FÖLD (15)

TIZ hold fekete prima-föld Bárándon, két részben is eladó. Balázs üvegvéd. Rákosi Jenő u. 5 délután 4—6. 15—1949

ELADÓ 540 négyszögöl gyümölcsös, Láhner u. 50 sz. Ertekezni: Keresztes u. 15. 15—19

ELADÓ ALLATOK 14

AUGUSZTUSI mangalica süldő, 32 darab eladó. Fancsika 69. 70. 14—1872

95 FAJTISZTA angolanyul, ketrecel eladó. Bekéssy, Kossuth u. 31. 14—73

LIBA, nagyfajtájú, tenyészőknek eladó. Kossuth u. 54. 14—60

ELADÓ egy 14 hónapos hizónak való, Homok u. 139. sz. 14—39

Szerkesztésért felöl: **PÁLFY JOZSEF** Kiadásért felöl: **IFJ SZIGETHY GYULA** főszerkesztő h. igazgató. **Kiadja és nyomja: TISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT.** **Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY.**

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ 54

FALOCZY legrégibb magannyomozó megfigyelései, nyomzásai, díszkrétek, eredmények Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72.

KOSZTOLANCZY magannyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz, Lorántffy u. 19. 54—240 11. 30.

JANOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. telefon: 23-78. 54—799 2 9.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGETES

Ujság-kézbesítők (férfiakat, nőket) azonnal felveszt a **Kiadóhivatal,** 16 fizetés, nyugdíj.

DEBRECENI Kereskedők és Utazók Egyesülete óvadékkal rendelkező ruhátáros keres, dec. 1-ére. Pályázatok november 26-ig adandók be. 2—76

KOCSISNAK fiatalember bentkózztal felvétetik. Csapó u. 25. sz. jobbra második ajtó. 2—71

HÁZMESTERI ALLAS FÉRFI (29)

HÁZMESTER szállodai takarítással felvétetik Tóth Árpád u. 1. 29—1800

IPARI FÉRFI (33)

FIATAL péksegédet felveszt. Puskó stóde, Temető u. 22. 33—33

FODRÁSZ segédet felveszt Biró László. — Deák Ferenc u. 26. 33—69

ÁDRÁGSZABOT, aki raktári munkát vállal keres Óvári János, Ferenc József út 67. 33—57

EGY cipészegédet javításra felveszt. Hadházi u. 27. 33—52

FODRÁSZ segé felvétetik, Szent Anna u. 14. 33—24

PEKSEGEDET és kifutót felveszt Boda pék, Vágóhid mellett. 23—23

CIPÉSZ és csizmadia-

segédek felvétetnek, típus és katonai bakancs munkára, Csapó u. 28. szövetkezetnél. 33—2

KIFUTO FIÚ (49)

MEGBIZHATÓ rendes kifutófiú egész napra jó fizetéssel, lehetőleg kerékpárral azonnalra felvétetik, Kovács Hírlap-iroda, Piac u. 59. 49—61

KIFUTÓFIUT jöházból felveszt, Óvári János, Ferenc József út 67. 49—56

ÜGYES kifutót azonnal felveszt, Kozma sütőde Munkás u. 43. 49—16

ALKALMAZÁSI KERES FÉRFI (1)

ÓNALLÓAN dolgozó nagymunkás elhelyezkedne kizárólag jobb szobákban. Teljes című levelet „Perfekt” jellegre a kiadóba kérem. 1—55

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGETES (4)

MOSÓNÓ kisegítésre felvétetik az Arany Bika szállodában. 4—62

TRAFIKBA 200—300 pengő kaucióval leányt keresek, aki házimunkában is segítkezik. Cim a kiadóban. 4—47

MUNKÁSNÖT vegyes munkára, takarításra felveszt, Széchenyi u. 81. sz. mézeskalács műhely. 4—11

IPARI NŐ (35)

HÖLGYFODRÁSZ segédlányt felveszt Moldván, Szent Anna u. 1. 35—77

FEHÉRNEMÜ varró-lány felvétetik, dr Kelemené fehérnemű üzemb, Rákosi Jenő u. 7. 35—70

SEGÉDLÁNYT felveszt, Piac u. 49. I. e női divatszalon 35—67

KIFUTÓLEÁNYT azonnali belépésre felveszt lekesei Sulyok laboratóriuma, Kossuth u. 28. sz. 47—26

BEJARONÓ (8)

RENDES bejárónő délutánra azonnal felvétetik jó helyre. Miklósi u. 33. hátsó lakás. 8—31

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTI MINDENES (30)

FŐZŐMINDENES és reggeli takarításhoz parkettkezelésben gyakorlatos bejárónő azonnali felvétetik, püspöki palota, 2 kapu, II. em 10 ajtó. 30—35

KISLÁNYT keresek két kisgyermek mellé, délelőttre, bejárónak, ki a házimunkák végzésében is segít. Cim: Poroszlai út 26. számnál, balra, Pápay József u. 12. szám vv. 8—46

BEJÁRÓNÓ délelőtti házimunkára felvétetik, Vár u. 2. III. 3. 8—65

BEJÁRÓT keresek azonnala, vagy elsejére,